

**Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie
finansowe za okres
od 1 stycznia 2017 roku do 30 czerwca 2017 roku
GRUPY KAPITAŁOWEJ RAIFFEISEN BANK
POLSKA S.A.**

**Zarząd Banku przedstawia śródroczne skrócone skonsolidowane
sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A.
za okres od 1 stycznia 2017 roku do 30 czerwca 2017 roku**

Piotr Czarnecki	Prezes Zarządu	.....
<i>imię i nazwisko</i>	<i>stanowisko/funkcja</i>	<i>podpis</i>
Maciej Bardan	Pierwszy Wiceprezes Zarządu	.....
<i>imię i nazwisko</i>	<i>stanowisko/funkcja</i>	<i>podpis</i>
Jan Czeremcha	Wiceprezes Zarządu	.....
<i>imię i nazwisko</i>	<i>stanowisko/funkcja</i>	<i>podpis</i>
Witold Broniszewski	Członek Zarządu	.....
<i>imię i nazwisko</i>	<i>stanowisko/funkcja</i>	<i>podpis</i>
Łukasz Januszewski	Członek Zarządu	.....
<i>imię i nazwisko</i>	<i>stanowisko/funkcja</i>	<i>podpis</i>
Piotr Konieczny	Członek Zarządu	.....
<i>imię i nazwisko</i>	<i>stanowisko/funkcja</i>	<i>podpis</i>
Werner Georg Mayer	Członek Zarządu	.....
<i>imię i nazwisko</i>	<i>stanowisko/funkcja</i>	<i>podpis</i>
Patrycja Zenik-Rychlik	Dyrektor Departamentu Rachunkowości Finansowej i Podatków	.....
<i>imię i nazwisko</i>	<i>stanowisko/funkcja</i>	<i>podpis</i>

Warszawa, 9 sierpnia 2017 roku

Spis treści

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z CAŁKOWITYCH DOCHODÓW	6
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ	7
SKONSOLIDOWANE ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITAŁACH WŁASNYCH	8
SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH	10
NOTY DO ŚRÓDROCZNEGO SKRÓCONEGO SKONSOLIDOWANEGO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	12
1. INFORMACJE OGÓLNE	12
2. OPIS ISTOTNYCH ZASAD RACHUNKOWOŚCI	16
2.1. Podstawa sporządzenia śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego..	16
2.2. Oświadczenie zgodności.....	16
2.3. Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów.....	17
2.4. Konsolidacja.....	29
2.5. Działalność zaniechana	29
3. ISTOTNE SZACUNKI	29
3.1. Utrata wartości portfela kredytowego.....	30
3.2. Wartości niematerialne rozpoznane w wyniku nabycia Polbank EFG – test na utratę wartości	31
4. INFORMACJE DOTYCZĄCE SEGMENTÓW DZIAŁALNOŚCI.....	32
5. WYNIK Z TYTUŁU ODSETEK.....	37
6. ODPISY NETTO Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH I REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE	38
7. WYNIK Z TYTUŁU PROWIZJI I OPŁAT	40
8. WYNIK NA INSTRUMENTACH FINANSOWYCH WYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ I Z POZYCJI WYMIANY.	41
9. OGÓLNE KOSZTY ADMINISTRACYJNE.....	42
9.1. Wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze.....	42
9.2. Pozostałe ogólne koszty administracyjne	42
10. POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE	43
11. PODATEK DOCHODOWY	43
12. DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA	44
13. KASA I ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM	45
14. NALEŻNOŚCI OD BANKÓW	45
15. POCHODNE INSTRUMENTY FINANSOWE	45
16. RACHUNKOWOŚĆ ZABEZPIECZEŃ	47
17. AKTYWA FINANSOWE PRZEZNACZONE DO OBROTU	48
18. INWESTYCYJNE PAPIERY WARTOŚCIOWE.....	49
19. KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	50
20. WARTOŚCI NIEMATERIALNE.....	53
21. RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	53
22. INNE AKTYWA	54
23. ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW I POZOSTAŁYCH MONETARNYCH INSTYTUCJI FINANSOWYCH	54
24. ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	54
25. ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	55
26. ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	55
27. REZERWY	56
28. KAPITAŁY	57
29. ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	59
30. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE DO SPRAWOZDANIA Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH.....	59
31. WARTOŚĆ GODZIWA AKTYWÓW I ZOBOWIĄZAŃ FINANSOWYCH	60
32. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	64
33. SEZONOWOŚĆ I CYKLICZNOŚĆ DZIAŁAŃ	68
34. ZDARZENIA PO DACIE SPRAWOZDAWCZEJ	68
35. CHARAKTER I ZAKRES RYZYKA ZWIĄZANEGO Z INSTRUMENTAMI FINANSOWYMI	69
36. RYZYKO KREDYTOWE	71
37. RYZYKO UTRATY PŁYNNOŚCI.....	85
38. POZOSTAŁE RYZYKA RYNKOWE	87

Spis treści (cd.)

38.1.	Ryzyko rynkowe	87
38.2.	Ryzyko walutowe	87
38.3.	Ryzyko zmiany stopy procentowej dla przepływów pieniężnych i wartości godziwej.....	88
38.4.	Ryzyko operacyjne.....	89

Skonsolidowany rachunek zysków i strat

	Nota	Za okres od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016
Działalność kontynuowana			
Przychody z tytułu odsetek		783 051	782 882
Koszty z tytułu odsetek		-236 611	-296 578
Wynik z tytułu odsetek	5	546 440	486 304
Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	6	-89 551	-54 917
w tym <i>Odzyski ze sprzedaży wierzytelności i inne</i>		61 836	157
Przychody z tytułu prowizji i opłat		324 752	335 488
Koszty z tytułu prowizji i opłat		-34 197	-40 360
Wynik z tytułu prowizji i opłat	7	290 555	295 128
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej i z pozycji wymiany	8	9 972	109 708
Ogólne koszty administracyjne	9	-565 361	-607 048
Pozostałe przychody operacyjne	10	20 867	7 368
Pozostałe koszty operacyjne	10	-142 849	-33 696
Podatek od instytucji finansowych		-69 298	-68 509
Przychody z tytułu dywidend		167	0
Zysk brutto		942	134 339
Podatek dochodowy	11	-30 635	-64 573
Zysk/Strata netto z działalności kontynuowanej		-29 693	69 766
Zysk netto z działalności zaniechanej	12	0	11 720
Zysk/Strata netto		-29 693	81 486
Zysk/Strata przypadająca akcjonariuszom Jednostki Dominującej, w tym:			
Zysk/Strata z działalności kontynuowanej		-29 693	69 766
Zysk z działalności zaniechanej		0	11 720
Średnia ważona liczba akcji zwykłych (w szt.)	28	170 870 089	248 260
Zysk/Strata przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej na jedną akcję zwykłą (w zł)		0	328
Zysk/Strata z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą (w zł)		0	281
Zysk/Strata z działalności zaniechanej na jedną akcję zwykłą (w zł)		0	47
Średnia ważona rozwodniona liczba akcji zwykłych (w szt.)	28	170 870 089	248 260
Rozwodniony Zysk/Strata przypadający akcjonariuszom Jednostki Dominującej na jedną akcję zwykłą (w zł)		0	328
Rozwodniony Zysk/Strata z działalności kontynuowanej na jedną akcję zwykłą (w zł)		0	281
Rozwodniony Zysk/Strata z działalności zaniechanej na jedną akcję zwykłą (w zł)		0	47

Noty przedstawione na stronach 12 – 89 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

	Nota	Za okres od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016
Zysk/Strata netto z działalności kontynuowanej		-29 693	69 766
Zysk netto z działalności zaniechanej		0	11 720
Pozostałe dochody podlegające opodatkowaniu, które mogą być przeniesione do wyniku, w tym:		26 943	-26 346
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne brutto	28	7 039	19 536
Podatek dochodowy dotyczący instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne	28	-1 338	-3 712
Wycena aktywów dostępnych do sprzedaży brutto	28	26 225	-52 062
Podatek dochodowy dotyczący aktywów dostępnych do sprzedaży	28	-4 983	9 892
Całkowite dochody netto		-2 750	55 140
Całkowite dochody przypadające akcjonariuszom Jednostki Dominującej		-2 750	55 140

Noty przedstawione na stronach 12 – 89 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

Aktywa	Nota	Na dzień	Na dzień	Na dzień
		30 czerwca 2017	31 grudnia 2016	30 czerwca 2016
Kasa i środki w Banku Centralnym	13	2 062 068	1 731 869	1 379 764
Należności od banków	14	200 246	334 563	333 536
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	17	2 773 188	8 047 342	8 883 562
Pochodne instrumenty finansowe	15	422 666	466 709	589 985
Inwestycyjne papiery wartościowe	18	10 182 054	7 962 554	7 547 891
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	19	33 485 732	33 864 497	34 308 462
Wartości niematerialne	20	261 033	383 083	506 414
Rzeczowe aktywa trwałe	21	93 034	118 228	131 396
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		111 385	127 668	88 190
Inne aktywa	22	233 239	221 460	247 485
Aktywa razem		49 824 645	53 257 973	54 016 686
Zobowiązania i kapitały	Nota	Na dzień	Na dzień	Na dzień
		30 czerwca 2017	31 grudnia 2016	30 czerwca 2016
Zobowiązania wobec banków i pozostałych monetarnych instytucji finansowych	23	7 016 675	7 433 406	7 963 171
Pochodne instrumenty finansowe	15	1 041 232	1 546 166	1 571 142
Zobowiązania wobec klientów	24	33 745 904	36 329 411	36 522 027
Zobowiązania podporządkowane	25	317 228	332 096	332 187
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	26	501 830	501 830	501 790
Pozostałe zobowiązania		674 418	541 690	491 387
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		6 181	63 963	28 437
Rezerwy	27	161 245	146 729	162 089
Zobowiązania razem		43 464 713	46 895 291	47 572 231
Kapitały własne przypadające akcjonariuszom Jednostki Dominującej		6 359 932	6 362 682	6 444 455
Kapitał akcyjny	28	2 256 683	2 256 683	2 256 683
Kapitał zapasowy		2 287 790	2 287 607	2 287 790
Pozostałe kapitały	28	1 059 432	1 002 489	1 017 531
Wynik z lat ubiegłych i bieżącego okresu	28	756 027	815 903	882 451
Kapitały razem		6 359 932	6 362 682	6 444 455
Zobowiązania i kapitały razem		49 824 645	53 257 973	54 016 686

Noty przedstawione na stronach 12 – 89 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitałach własnych

	Nota	Niepodzielony wynik finansowy				Wynik finansowy lat ubiegłych	Wynik bieżącego okresu	Kapitały przypadające właścicielom Jednostki Dominującej	Kapitały razem
		Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały					
Stan na 1 stycznia 2017		2 256 683	2 287 607	1 002 489	801 148	14 755	6 362 682	6 362 682	
Wycena aktywów dostępnych do sprzedaży netto		0	0	21 242	0	0	21 242	21 242	
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne netto		0	0	5 702	0	0	5 702	5 702	
Strata netto za bieżący okres		0	0	0	0	-29 693	-29 693	-29 693	
Dochody całkowite razem		0	0	26 943	0	-29 693	-2 750	-2 750	
Przeniesienie wyniku netto na wynik finansowy z lat ubiegłych		0	0	0	14 755	-14 755	0	0	
Transakcje z właścicielami		0	183	30 000	-30 183	0	0	0	
Przeniesienie wyniku netto na fundusz ogólnego ryzyka bankowego		0	0	30 000	-30 000	0	0	0	
Przeniesienie wyniku netto na kapitał zapasowy		0	183	0	-183	0	0	0	
Stan na 30 czerwca 2017	28	2 256 683	2 287 790	1 059 432	785 720	-29 693	6 359 932	6 359 932	

Noty przedstawione na stronach 12 – 89 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane zestawienie zmian w kapitałach własnych (cd.)

	Nota	Niepodzielony wynik finansowy				Kapitały przypadające właścicielom Jednostki Dominującej	Kapitały razem	
		Kapitał akcyjny	Kapitał zapasowy	Pozostałe kapitały	Wynik finansowy lat ubiegłych			Wynik bieżącego okresu
Stan na 1 stycznia 2016		2 256 683	2 370 746	1 018 927	556 781	186 178	6 389 315	6 389 315
Wycena aktywów dostępnych do sprzedaży netto		0	0	-42 170	0	0	-42 170	-42 170
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne netto		0	0	15 824	0	0	15 824	15 824
Zysk netto za bieżący okres		0	0	0	0	81 486	81 486	81 486
Dochody całkowite razem		0	0	-26 347	0	81 486	55 140	55 140
Przeniesienie wyniku netto na wynik finansowy z lat ubiegłych		0	0	0	186 178	-186 178	0	0
Pozostałe		0	0	633	-633	0	0	0
Zmiany w strukturze Grupy		0	-137 191	-682	137 873	0	0	0
Transakcje z właścicielami		0	54 235	25 000	-79 234	0	0	0
Przeniesienie wyniku netto na fundusz ogólnego ryzyka bankowego		0	0	25 000	-25 000	0	0	0
Przeniesienie wyniku netto na kapitał zapasowy		0	54 235	0	-54 235	0	0	0
Stan na 30 czerwca 2016	28	2 256 683	2 287 790	1 017 531	800 965	81 486	6 444 455	6 444 455

Noty przedstawione na stronach 12 – 89 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

Działalność operacyjna	Nota	Za okres	Za okres
		od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017	od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016
Zysk/strata brutto		942	189 495
Korekty o pozycje:		-249 896	326 028
Amortyzacja	9	36 579	60 919
Utrata wartości majątku trwałego i inwestycyjnych papierów wartościowych		17 573	6 493
Niezrealizowane różnice kursowe		-383 340	252 997
(Zysk) ze zbycia działalności zaniechanej		0	-33 751
Przeniesienie odsetek i dywidend dotyczących działalności inwestycyjnej i finansowej		-34 778	37 706
Strata ze zbycia, likwidacji składników rzeczowego majątku trwałego		114 078	8 596
Pozostałe korekty		-9	-6 932
Zmiany stanu aktywów i pasywów :		2 939 621	2 937 461
Pozostałe lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom		51 070	849 204
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu		5 247 931	3 620 673
Pochodne instrumenty finansowe		-537 107	-9 775
Kredyty i pożyczki udzielone klientom		-170 091	-1 272 323
Inne aktywa		-12 038	-37 065
Zobowiązania wobec banków i pozostałych monetarnych instytucji finansowych		255 452	240 070
Zobowiązania wobec klientów		-2 389 284	-908 729
Pozostałe zobowiązania		132 733	137 566
Rezerwy		14 532	10 865
Dywidendy otrzymane		167	0
Podatek dochodowy zapłacony/otrzymany		-78 244	-137 531
Odsetki otrzymane		671 069	761 813
Odsetki zapłacone		-246 569	-317 306
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		2 690 667	3 452 985

Noty przedstawione na stronach 12–89 stanowią integralną część niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych (cd.)

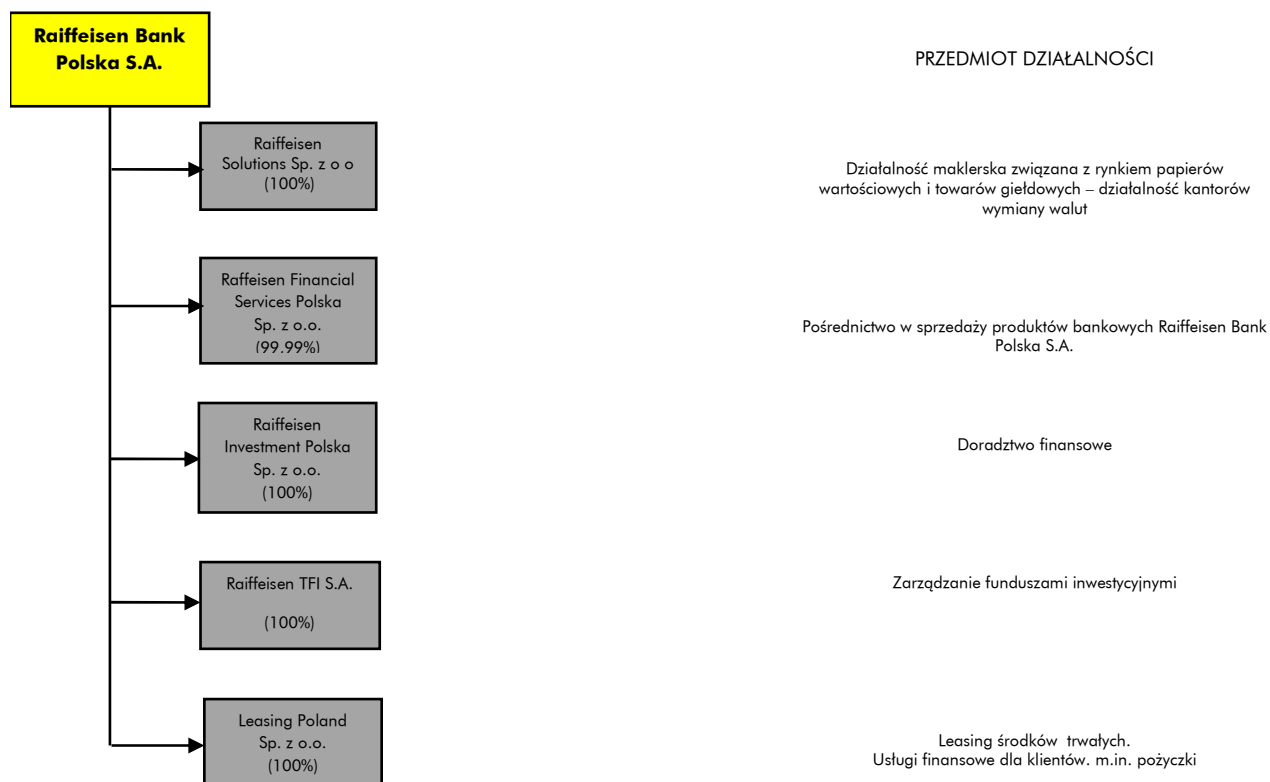
	Nota	Za okres	Za okres
		od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017	od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016
Działalność inwestycyjna			
Wpływy z tytułu sprzedaży inwestycyjnych papierów wartościowych		1 899 526	666 451
Wpływy z tytułu sprzedaży składników rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych		61	333
Wpływy z tytułu zbycia akcji w spółkach zależnych		0	695 000
Wydatki z tytułu nabycia inwestycyjnych papierów wartościowych		-4 013 508	-4 370 199
Wydatki z tytułu nabycia składników rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych		-16 852	-46 943
Zmniejszenie środków pieniężnych w związku ze zmianami w strukturze Grupy		0	-419 236
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		-2 130 773	-3 474 594
Działalność finansowa			
Wpływy z tytułu zaciągnięcia zobowiązań podporządkowanych i długoterminowych kredytów bankowych		0	2 086 977
Wydatki z tytułu spłaty zobowiązań podporządkowanych i długoterminowych kredytów bankowych		-294 819	-3 513 830
Wydatki z tytułu spłaty odsetek od papierów dłużnych		-7 710	-7 730
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		-302 529	-1 434 583
Zmiana stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów netto		257 365	-1 456 192
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na początek okresu	30	1 884 977	2 913 206
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty na koniec okresu	30	2 142 342	1 457 014

Noty do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne

Jednostką sporządzającą śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe jest **Raiffeisen Bank Polska S.A.** z siedzibą w Warszawie 00-844, ul. Grzybowska 78 wpisany do polskiego Krajowego Rejestru Sądowego jako Spółka Akcyjna pod numerem KRS 0000014540, przez Sąd Rejonowy dla miasta stołecznego Warszawa, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Skład Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. na 30 czerwca 2017 roku prezentuje poniższy schemat:

Noty do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Konsolidacją metodą pełną objęte zostały następujące jednostki:

- **Raiffeisen Bank Polska S.A. („Jednostka Dominująca”)**
- **Raiffeisen-Leasing Polska S.A.** (do 31 marca 2016 roku)
- **Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o.** (do 31 marca 2016 roku)
- **Raiffeisen-Leasing Service Sp. z o.o.** (do 31 marca 2016 roku)
- **Raiffeisen-Leasing Real Estate Sp. z o.o.** (do 31 marca 2016 roku)
- **Raiffeisen Financial Services Polska Sp. z o.o.**
- **Raiffeisen Investment Polska Sp. z o.o.**
- **Raiffeisen Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.**
- **Raiffeisen Solutions Sp. z o. o.**

Ponadto Grupa obejmowała konsolidacją spółkę celową ROOF Poland Leasing 2014 DAC, z siedzibą w Irlandii, z wykorzystaniem której Grupa przeprowadziła sekurytyzację wierzytelności leasingowych. Spółka ta została objęta konsolidacją, ponieważ Jednostka Dominująca sprawowała nad nią kontrolę, mimo iż nie posiadała w niej zaangażowania kapitałowego.

Spółka celowa ROOF Poland Leasing 2014 DAC została objęta konsolidacją do 31 marca 2016 roku, do dnia utraty nad nią kontroli w związku ze sprzedażą 100% akcji posiadanych w Raiffeisen-Leasing Polska S.A., poprzez którą pośrednio Jednostka Dominująca sprawowała kontrolę nad tą spółką celową.

Spółka Leasing Poland Sp. z o.o. nie została objęta konsolidacją ze względu na jej nieistotność.

Grupa Kapitałowa Raiffeisen Bank Polska S.A. prowadzi działalność w zakresie bankowości detalicznej, korporacyjnej oraz działalności inwestycyjnej i faktoringowej na terenie Polski, zatrudniając 4 866 osób na 30 czerwca 2017 roku (5 061 osób na 31 grudnia 2016 roku).

Występujące w niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym określenia oznaczają odpowiednio:

Bank lub Jednostka Dominująca – Raiffeisen Bank Polska S.A.,

Jednostki Zależne – Raiffeisen-Leasing Polska S.A., Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o., Raiffeisen Financial Service Polska Sp. z o.o., Raiffeisen-Leasing Service Sp. z o.o., Raiffeisen-Leasing Real Estate Sp. z o.o., Leasing Poland Sp. z o.o., Raiffeisen Investment Polska Sp. z o.o., Raiffeisen Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A., Raiffeisen Solutions Sp. z o.o.,

RBI – Raiffeisen Bank International AG, będący jednostką dominującą wobec Banku,

Noty do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Banki Regionalne Raiffeisen - jednostka nadrzędna najwyższego szczebla (Banki te są stronami Umowy Konsorcjalnej RBI),

Grupa lub Grupa Kapitałowa – Grupę Kapitałową Raiffeisen Bank Polska S.A.,

Grupa RBI – Grupę Kapitałową Raiffeisen Bank International AG (Grupa RBI), w skład której wchodzi między innymi banki kontrolowane przez RBI z Europy Środkowej i Wschodniej, oddziały zagraniczne RBI, austriackie instytucje finansowe oraz inne instytucje wspomagające.

Zatwierdzenie niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Zarząd Jednostki Dominującej dokonał zatwierdzenia śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego w dniu 9 sierpnia 2017 roku.

Informacje o akcjonariuszach Jednostki Dominującej

Akcjonariuszem większościowym Jednostki Dominującej jest Raiffeisen Bank International AG, który powstał z obszarów wydzielonych z Raiffeisen Zentralbank Österreich AG (RZB) i Raiffeisen International Bank-Holding AG (RI). Regionalne banki Raiffeisen posiadają 58,8% akcji RBI na 30 czerwca 2017 roku. Pozostała część kapitału akcyjnego jest w wolnym obrocie na wiedeńskiej giełdzie papierów wartościowych, na której RBI notowany jest od 2005 roku. RBI jest spółką nadrzędną dla Raiffeisen Bank Polska S.A i posiada w nim 100% udziału.

Zmiany w strukturze Grupy w bieżącym okresie sprawozdawczym

W okresie od 1 stycznia 2017 roku do 30 czerwca 2017 roku nie wystąpiły zmiany w strukturze Grupy.

Skład Zarządu Jednostki Dominującej według stanu na 30 czerwca 2017 roku

Piotr Czarnecki	– Prezes Zarządu
Maciej Bardan	– Pierwszy Wiceprezes Zarządu
Jan Czeremcha	– Wiceprezes Zarządu
Witold Broniszewski	– Członek Zarządu
Łukasz Januszewski	– Członek Zarządu
Piotr Konieczny	– Członek Zarządu
Werner Georg Mayer	– Członek Zarządu

Noty do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Skład Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej według stanu na 30 czerwca 2017 roku

Johann Strobl	– Przewodniczący Rady Nadzorczej
Martin Grüll	– Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej
Klemens Breuer	– Członek Rady Nadzorczej
Peter Lennkh	– Członek Rady Nadzorczej
Andreas Gschwenter	– Członek Rady Nadzorczej
Hannes Mösenbacher	– Członek Rady Nadzorczej
Władysław Gołębiowski	– Członek Rady Nadzorczej
Selcuk Sari	– Członek Rady Nadzorczej

W okresie od 1 stycznia 2017 roku do 30 czerwca 2017 roku miały miejsce następujące zmiany w składzie Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej:

- W dniu 22 grudnia 2016 roku Ryszard Drużyński złożył rezygnację z pełnienia funkcji Wiceprezesa Zarządu odpowiedzialnego za zarządzanie obszarem operacji i IT ze skutkiem na dzień 31 stycznia 2017.
- 14 lutego 2017 roku Komisja Nadzoru Finansowego podjęła decyzję o powołaniu Witolda Broniszewskiego do pełnienia funkcji Członka Zarządu odpowiedzialnego za obszar zarządzania ryzykiem istotnym w działalności Banku.
- W dniu 7 marca 2017 roku Karl Sevelda - Przewodniczący Rady Nadzorczej Banku oraz Herbert Stepic - Członek Rady Nadzorczej Banku złożyli rezygnację z pełnienia swoich funkcji, ze skutkiem na dzień 9 marca 2017 roku.
- W dniu 10 marca 2017 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Jednostki Dominującej powołało dotychczasowego członka Rady Nadzorczej Johanna Strobla do pełnienia funkcji Przewodniczącego Rady Nadzorczej oraz powołało Pana Hannesa Mösenbachera na stanowisko członka Rady Nadzorczej.
- W dniu 29 kwietnia 2017 roku Rada Nadzorcza Banku podjęła uchwałę w sprawie powołania Wernera Georga Mayera do pełnienia funkcji Członka Zarządu nadzorującego zarządzanie obszarem operacji i IT z dniem 1 czerwca 2017. Wcześniej Komisja Nadzoru Finansowego (dalej zwaną „KNF”), poinformowała Bank, że „(...) powołanie członka Zarządu odpowiedzialnego za nadzór obszarem operacji i IT nie wymaga zgody Komisji Nadzoru Finansowego, o ile w skład powierzonego mu zakresu odpowiedzialności nie wchodzi zarządzanie ryzykiem kwalifikowanym jako istotne w działalności Raiffeisen Bank Polska S.A.”.

Noty do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

2. Opis istotnych zasad rachunkowości

2.1. Podstawa sporządzenia śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone na dzień 30 czerwca 2017 roku oraz za okres od 1 stycznia 2017 roku do 30 czerwca 2017 roku.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich, a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, zostały podane w tysiącach złotych (tys. zł).

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w oparciu o założenie kontynuowania przez Grupę działalności gospodarczej w niezmińszonym istotnie zakresie, w okresie nie krótszym niż rok od dnia sprawozdawczego. Fakt poniesienia straty w okresie sprawozdawczym nie stanowi zagrożenia dla powyższego założenia.

Dane finansowe, prezentowane w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy zostały przygotowane w sposób zapewniający ich porównywalność.

W okresie objętym niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupa nie dokonała istotnych zmian zasad rachunkowości w zakresie wyceny aktywów i pasywów oraz pomiaru wyniku finansowego, a przyjęte w niniejszym raporcie zasady rachunkowości są zgodne z zasadami stosowanymi przy opracowaniu Skonsolidowanego Sprawozdania Finansowego Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku.

2.2. Oświadczenie zgodności

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone i zaprezentowane zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Rachunkowości 34 „Śródroczna sprawozdawczość finansowa” (MSR 34), który został zatwierdzony przez Unię Europejską.

Niniejsze sprawozdanie nie zawiera wszystkich informacji wymaganych dla rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, w związku z tym winno być czytane w połączeniu ze Skonsolidowanym Sprawozdaniem Finansowym Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Raiffeisen Bank Polska S.A. za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku jest dostępne do wglądu w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, Warszawa, ul.Czerniakowska 100 lub na stronie internetowej Banku, <http://raiffeisenpolbank.com/>.

Noty do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

2.3. Nowe standardy, interpretacje i poprawki do opublikowanych standardów

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony /a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
MSSF 9 Instrumenty finansowe (2014)	Lipiec 2014	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2018 lub później	Tak	<p>Nowy standard zastępuje zawarte w MSR 39 Instrumenty Finansowe: ujmowanie i wycena wytyczne na temat klasyfikacji oraz wyceny aktywów finansowych, w tym wytyczne dotyczące utraty wartości. MSSF 9 eliminuje też istniejące obecnie w MSR 39 kategorie aktywów finansowych: utrzymywane do terminu wymagalności, dostępne do sprzedaży oraz pożyczki i należności.</p> <p>Zgodnie z wymogami nowego standardu, w momencie początkowego ujęcia aktywa finansowe winny być klasyfikowane do jednej z trzech kategorii:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywa finansowe wyceniane według zamortyzowanego kosztu; • aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy; lub • aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. <p>Składnik aktywów finansowych jest klasyfikowany do kategorii wycenianych po początkowym ujęciu według zamortyzowanego kosztu, jeżeli spełnione są następujące dwa warunki:</p> <ul style="list-style-type: none"> • aktywa utrzymywane są w ramach modelu biznesowego, którego celem jest utrzymywanie aktywów w celu uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z kontraktu; oraz • jego warunki umowne powodują powstanie w określonych momentach przepływów pieniężnych stanowiących wyłącznie spłatę kapitału oraz odsetek od niespłaconej części kapitału. <p>W sytuacji, gdy powyższe warunki nie są spełnione (jak to ma miejsce</p>

Noty do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony /a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
				<p>na przykład w przypadku instrumentów kapitałowych innych jednostek), składnik aktywów finansowych jest wyceniany w wartości godziwej.</p> <p>Zyski i straty z wyceny aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej ujmowane są w wyniku bieżącego okresu, za wyjątkiem aktywów utrzymywanych w ramach modelu biznesowego, którego celem jest utrzymywanie aktywów zarówno w celu uzyskania przepływów pieniężnych z kontraktów jak i ich sprzedaż – dla tych aktywów zyski i straty z wyceny ujmowane są w innych całkowitych dochodach.</p> <p>Ponadto w przypadku, gdy inwestycja w instrument kapitałowy nie jest przeznaczona do obrotu, MSSF 9 daje możliwość dokonania nieodwracalnej decyzji o wycenie takiego instrumentu finansowego, w momencie początkowego ujęcia, w wartości godziwej przez inne całkowite dochody. Wyboru takiego można dokonać dla każdego instrumentu osobno. Wartości ujęte w innych całkowitych dochodach w związku z powyższą wyceną nie mogą w późniejszych okresach zostać przekwalifikowane do wyniku bieżącego okresu.</p> <p>Nowy standard zachowuje niemal wszystkie dotychczasowe wymogi MSR 39 w zakresie klasyfikacji i wyceny zobowiązań finansowych oraz wyłączenia aktywów finansowych i zobowiązań finansowych. MSSF 9 wymaga jednak, aby zmiana wartości godziwej dotycząca zmiany ryzyka kredytowego zobowiązania finansowego wyznaczonego w momencie początkowego ujęcia jako wycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy były prezentowane w innych całkowitych dochodach. Jedynie pozostała część zysku lub straty z wyceny do wartości godziwej ma być ujmowana w wyniku bieżącego okresu. W przypadku jednak, gdyby zastosowanie tego wymogu powodowało brak współmierności przychodów i kosztów lub gdyby zobowiązanie finansowe wynikało z zobowiązań do udzielenia pożyczki lub umów gwarancji finansowych, cała zmiana wartości godziwej byłaby</p>

Noty do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony /a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
				<p>ujmowana w zysku lub stracie bieżącego okresu.</p> <p>W zakresie szacunku utraty wartości aktywów finansowych MSSF 9 zastępuje model „straty poniesionej” zawarty w MSR 39 modelem „straty oczekiwanej”, co oznacza, że zdarzenie powodujące powstanie straty nie musiałoby poprzedzać jej rozpoznania i utworzenia odpisu. Nowe zasady mają na celu zapobieganie sytuacjom, w których odpisy na straty kredytowe są tworzone zbyt późno i w niewystarczającej wysokości.</p> <p>W skrócie, model oczekiwanej straty wykorzystuje dwa podejścia do szacowania straty, zgodnie z którymi strata jest ustalana na podstawie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • straty kredytowej oczekiwanej w okresie 12 miesięcy, albo • straty kredytowej oczekiwanej do zapadalności (ang. life-time expected loss). <p>To, które podejście zostanie zastosowane zależy od tego, czy w przypadku danego składnika aktywów od momentu początkowego ujęcia nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego. W przypadku, jeśli ryzyko kredytowe związane z aktywami finansowymi nie wzrosło istotnie w porównaniu do jego poziomu z momentu początkowego ujęcia, odpis z tytułu utraty wartości tych aktywów finansowych będzie równy oczekiwanej stracie w okresie 12 miesięcy. W przypadku natomiast, jeśli nastąpił istotny wzrost ryzyka kredytowego, odpis z tytułu utraty wartości tych aktywów finansowych będzie równy oczekiwanej stracie przez cały okres życia instrumentu, zwiększając tym samym wysokość ujętego odpisu. Standard przyjmuje przy tym założenie, zgodnie z którym - w przypadku braku przeciwnych argumentów – wystarczającym kryterium dla rozpoznania straty kredytowej oczekiwanej do zapadalności jest wystąpienie zaległości w spłacie wynoszącej 30 dni.</p> <p>W wyniku przeprowadzonej analizy klasyfikacji poszczególnych</p>

Noty do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony /a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
				<p>kategorii aktywów finansowych, Bank ocenia że:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kredyty i pożyczki udzielone klientom oraz bankom, dotychczas zaklasyfikowane do kategorii kredyty i pożyczki zgodnie z MSR 39, będą w większości wyceniane wg zamortyzowanego kosztu i klasyfikowane jako składniki aktywów utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy zgodnie z MSSF 9; - dłużne papiery wartościowe dotychczas zaklasyfikowane do kategorii utrzymywanych do terminu zapadalności, będą wyceniane wg zamortyzowanego kosztu i klasyfikowane jako składniki aktywów utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy zgodnie z MSSF 9; - papiery wartościowe dotychczas zaklasyfikowane do kategorii dostępnych do sprzedaży, będą w większości wyceniane w wartości godziwej przez pozostałe całkowite dochody i klasyfikowane zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych zgodnie z MSSF 9; - papiery wartościowe dotychczas zaklasyfikowane do kategorii przeznaczonych do obrotu, będą w dalszym ciągu wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat zgodnie z MSSF 9; - pochodne instrumenty finansowe dotychczas zaklasyfikowane do kategorii przeznaczonych do obrotu będą w dalszym ciągu wyceniane w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat zgodnie z MSSF 9; - inwestycje w instrumenty kapitałowe, dotychczas zaklasyfikowane jako dostępne do sprzedaży, będą wyceniane w wartości godziwej przez

Noty do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony /a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
MSSF 14 Regulacyjne rozliczenia międzyokresowe	Styczeń 2014	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2016 lub później	Nie	<p>rachunek zysków i strat lub przez pozostałe całkowite dochody (Bank podejmie ostateczne decyzje odnośnie możliwości dokonania nieodwołanego wyboru dotyczącego ujmowania zmian wartości godziwej instrumentów kapitałowych w innych całkowitych dochodach w późniejszym okresie). Zgodnie z MSR 27 spółki zależne w dalszym ciągu będą wyceniane w cenie nabycia.</p> <p>W ocenie Banku wprowadzenie nowego standardu nie będzie skutkowało zmianą klasyfikacji zobowiązań finansowych, ponieważ MSSF 9 nie przewiduje istotnych zmian dotyczących klasyfikacji zobowiązań finansowych w porównaniu do MSR 39.</p> <p>Na moment sporządzania niniejszego sprawozdania finansowego wiarygodne oszacowanie wpływu zmian w zakresie szacunku utraty wartości aktywów finansowych będących skutkiem zastosowania danego standardu po raz pierwszy nie zostało wykonane przez Grupę.</p> <p>Ten przejściowy standard:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zezwala jednostkom stosującym MSSF po raz pierwszy na kontynuowanie dotychczasowych zasad ujmowania aktywów i zobowiązań regulacyjnych zarówno przy pierwszym zastosowaniu MSSF jak i w sprawozdaniach finansowych za późniejsze okresy; - wymaga aby jednostki prezentowały aktywa i zobowiązania regulacyjne oraz ich zmiany w odrębnych pozycjach w sprawozdaniach finansowych; oraz - wymaga szczegółowych ujawnień umożliwiających określenie rodzaju oraz ryzyk związanych z regulowanymi stawkami w związku z którymi rozpoznano aktywa i zobowiązania regulacyjne zgodnie z tym przejściowym standardem. <p>Z uwagi na zakres działalności Grupy MSSF 14 nie ma zastosowania.</p>

Noty do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony /a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
MSSF 15 Przychody z umów z klientami oraz Zmiany do MSSF 15: Data wejścia w życie MSSF	Maj 2014/ Wrzesień 2015	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2018 lub później	Tak	<p>Standard ten zawiera zasady, które zastąpią większość szczegółowych wytycznych w zakresie ujmowania przychodów istniejących obecnie w MSSF. W szczególności, w wyniku przyjęcia nowego standardu przestaną obowiązywać MSR 18 Przychody, MSR 11 Umowy o usługę budowlaną oraz związane z nimi interpretacje.</p> <p>Zgodnie z nowym standardem jednostki będą stosować pięciostopniowy model, aby określić moment ujęcia przychodów oraz ich wysokość. Model ten zakłada, że przychody powinny być ujęte wówczas, gdy (lub w stopniu, w jakim) jednostka przekazuje klientowi kontrolę nad towarami lub usługami, oraz w kwocie, do jakiej jednostka oczekuje być uprawniona. Zależnie od spełnienia określonych kryteriów, przychody są:</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozkładane w czasie, w sposób obrazujący wykonanie umowy przez jednostkę, lub - ujmowane jednorazowo, w momencie, gdy kontrola nad towarami lub usługami jest przeniesiona na klienta. <p>Standard zawiera nowe wymagania dotyczące ujawnień, zarówno ilościowych jak i jakościowych, mających na celu umożliwienie użytkownikom sprawozdań finansowych zrozumienie charakteru, kwoty, momentu ujęcia i niepewności odnośnie przychodów i przepływów pieniężnych wynikających z umów z klientami.</p> <p>Na moment sporządzania niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego wiarygodne oszacowanie wpływu zmian będących skutkiem zastosowania danego standardu po raz pierwszy nie zostało wykonane przez Grupę.</p>
Sprzedż lub Przekazanie Aktywów Pomiedzy	Wrzesień 2014	Termin odłożony na czas	Nie	<p>Zmiany usuwają istniejącą niespójność między wymaganiami MSSF 10 oraz MSR 28 w kwestii ujmowania utraty kontroli nad spółką zależną, która wnoszona jest do spółki stowarzyszonej lub wspólnego</p>

Noty do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony /a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
Inwestorem a Spółką Stowarzyszoną lub Wspólnym Przedsięwzięciem (Zmiany do MSSF 10 Skonsolidowane Sprawozdania Finansowe oraz do MSR 28 Jednostki Stowarzyszone)		nieokreślony		<p>przedsięwzięcia. Podczas gdy MSR 28 ogranicza zysk lub stratę wynikającą z wniesienia aktywów niepieniężnych do spółki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia do wysokości zaangażowania kapitałowego innych podmiotów w tej jednostce stowarzyszonej lub wspólnym przedsięwzięciu, MSSF 10 nakazuje rozpoznanie całego zysku lub straty na utracie kontroli nad jednostką zależną.</p> <p>Zmiany wymagają ujęcia całości zysku lub straty w przypadku, gdy przeniesione aktywa spełniają definicję przedsięwzięcia w rozumieniu MSSF 3 Połączenia Jednostek Gospodarczych (niezależnie czy przedsięwzięcie ma formę jednostki zależnej czy też nie). Częściowe rozpoznanie zysku lub straty (do wysokości zaangażowania kapitałowego innych podmiotów) nastąpi w przypadku gdy transakcja dotyczy aktywów nie stanowiących przedsięwzięcia, nawet jeśli te aktywa znajdowały się w jednostce zależnej.</p> <p>Nie oczekuje się, aby powyższe zmiany miały znaczący wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.</p>
MSSF16 Leasing	Styczeń 2016	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2019 lub później	Nie	<p>MSSF 16 zastępuje MSR 17 Leasing oraz związane z tym standardem interpretacje. W odniesieniu do leasingobiorców nowy Standard eliminuje występujące obecnie rozróżnienie pomiędzy leasingiem finansowym oraz operacyjnym. Ujęcie leasingu operacyjnego w sprawozdaniu z sytuacji finansowej spowoduje rozpoznanie nowego składnika aktywów – prawa do użytkowania przedmiotu leasingu – oraz nowego zobowiązania – zobowiązania do dokonania płatności z tytułu leasingu. Prawa do użytkowania aktywów w leasingu podlegać będą umorzeniu natomiast od zobowiązania naliczane będą odsetki. Spowoduje to powstanie większych kosztów w początkowej fazie leasingu, nawet w przypadku gdy jego strony uzgodniły stałe opłaty roczne.</p>

Noty do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony /a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
Zmiany do MSSF 4 Stosowanie MSSF 9 Instrumenty finansowe łącznie z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe	Wrzesień 2016	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2018 lub później	Nie	<p>Ujęcie umów leasingu u leasingodawcy w większości przypadków pozostanie niezmienione w związku z utrzymanym podziałem na umowy leasingu operacyjnego oraz finansowego.</p> <p>W momencie początkowego zastosowania wpływ Standardu będzie zależał od specyficznych faktów i okoliczności dotyczących umów leasingu, których Grupa będzie stroną. Grupa rozpoczęła analizę wpływu Standardu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego analiza ta nie została ukończona przez Grupę.</p> <p>Poprawki przewidują dwie możliwości dla jednostek:</p> <ul style="list-style-type: none"> - odroczenie podejścia (deferral approach) - czasowe zwolnienie ze stosowania MSSF 9 jednostkom, w których główną działalnością jest działalność ubezpieczeniowa - usunięcie z zysku lub straty zmienności, które mogą być spowodowane przez niektóre zmiany wyceny aktywów finansowych przy stosowaniu MSSF 9 stosowanym przed wejściem w życie nowego standardu dotyczącego umów ubezpieczeniowych (ang. overlay approach) <p>Nie oczekuje się, aby powyższe zmiany miały znaczący wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.</p>
Ujmowanie aktywów z tytułu podatku odroczonego od niezrealizowanych strat (Zmiany do MSR 12 Podatek dochodowy)	Styczeń 2016	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2017 lub później	Nie	<p>Zmiany wyjaśniają, między innymi, że niezrealizowane straty powiązane z instrumentami dłużnymi wycenianymi w wartości godziwej w sprawozdaniach finansowych, dla których wartością podatkową jest ich początkowy koszt, mogą powodować powstanie ujemnych różnic przejściowych.</p> <p>Nie oczekuje się, aby powyższe zmiany miały znaczący wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.</p>

Noty do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony /a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
Inicjatywa dotycząca ujawnień (Zmiany do MSR 7 Sprawozdanie z przepływów pieniężnych)	Styczeń 2016	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2017 lub później	Nie	<p>Zmiany przewidują przedstawianie przez jednostki ujawnień umożliwiających użytkownikom sprawozdań finansowych ocenę zmian wartości zobowiązań powstałych w ramach działalności finansowej, w tym zarówno zmian wynikających z przepływów pieniężnych jak i zmian o charakterze niepieniężnym.</p> <p>Jednym ze sposobów na spełnienie powyższych wymogów jest umieszczenie uzgodnienia sald otwarcia i zamknięcia zobowiązań powstałych w ramach działalności finansowej.</p> <p>Nie oczekuje się, aby powyższe zmiany miały znaczący wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.</p>
Wyjaśnienia do MSSF 15 Przychody z umów z klientami	Kwiecień 2016	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2018 lub później	Nie	<p>Zmiany do MSSF 15 wyjaśniają niektóre wymogi Standardu oraz zawierają szereg uproszczeń w zakresie okresu przejściowego dla jednostek, które wdrażają nowy Standard.</p> <p>Zmiany wyjaśniają, w jaki sposób należy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Dokonywać identyfikacji zobowiązań umownych (obietnicy przeniesienia towarów lub usług); Określać czy spółka działa we własnym imieniu dostarczając towary lub świadcząc usługi czy działa jako agent (jest odpowiedzialna za zorganizowanie dostarczenia towarów lub świadczenia usług); oraz Określać, czy przychód z udzielenia licencji powinien być ujęty jednorazowo czy rozłożony w czasie. <p>Ponadto zmiany zawierają dwa dodatkowe uproszczenia których celem jest ułatwienie spółkom pierwszego zastosowania Standardu oraz redukcja związanego z nim kosztu.</p>

Noty do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony /a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
				Na moment sporządzania niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego wiarygodne oszacowanie wpływu zastosowania Zmian po raz pierwszy nie zostało wykonane przez Grupę.
Zmiany do MSSF 2 Klasyfikacja i wycena transakcji płatności na bazie akcji	Czerwiec 2016	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2017 lub później	Nie	Zmiany wprowadzają wymogi w zakresie ujmowania: (a) skutków warunków nabycia uprawnień i warunków innych niż warunki nabycia uprawnień na wycenę płatności na bazie akcji rozliczanymi w środkach pieniężnych; (b) płatności na bazie akcji mające funkcję rozliczenia netto z zobowiązaniami podatkowymi; oraz (c) modyfikacji warunków płatności na bazie akcji, które powodują zmianę klasyfikację transakcji z rozliczanych w środkach pieniężnych do rozliczanych w instrumentach kapitałowych. Nie oczekuje się, aby powyższe zmiany miały znaczący wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.
Zmiany do Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej 2014-2016	Grudzień 2016	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2017 lub później (dla MSSF 12)/ Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2018 lub później (dla MSR 28 i MSSF 1)	Nie	Doroczne ulepszenia MSSF 2014-2016 zawierają zmiany standardów, z odpowiednimi zmianami do pozostałych standardów i interpretacji. Główne zmiany: - Zmiany do MSSF 12 (Ujawnianie udziałów w innych jednostkach) precyzują, że zakres ujawniania informacji z wyjątkiem tych w paragrafach B10-B16 dotyczy udziałów, które zostały zaklasyfikowane jako przeznaczone do sprzedaży, przeznaczone do podziału między właścicieli lub jako działalność zaniechana zgodnie z MSSF 5. - Zmiany do MSSF 1 (Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy) proponowana poprawka dotyczy eliminacji krótkoterminowych zwolnień przewidzianych w paragrafach E3-E7, ponieważ dotyczyły one minionych okresów.

Noty do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony /a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
Interpretacja KIMSF 22 Transakcje w walucie obcej i zaliczki	Grudzień 2016	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2018 lub później	Nie	<p>- Zmiany do MSR 28 (Inwestycje w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach) proponowana poprawka precyzuje, że decyzja, którą mogą podjąć organizacje typu venture capital lub inne kwalifikujące się jednostki (fundusze wzajemne, fundusze powiernicze), dotycząca wyceny inwestycji w jednostkach stowarzyszonych i wspólnych przedsięwzięciach w wartości godziwej przez wynik finansowy podejmowana jest indywidualnie dla każdej inwestycji w chwili jej początkowego ujęcia.</p> <p>Nie oczekuje się, aby powyższe zmiany miały znaczący wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.</p>
Zmiany do MSR 40 Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnej	Grudzień 2016	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2018 lub później	Nie	<p>Propozycje zawierają wytyczne dotyczące sposobu określania daty transakcji, a zatem kursu wymiany SPOT, którego należy użyć w momencie kiedy dokonywana lub otrzymywana jest płatność zaliczkowa w walucie obcej. Wytyczne będą dotyczyły zarówno transakcji generujących przychody, jak i początkowego ujęcia transakcji dokonywanych lub otrzymywanych w walutach obcych.</p> <p>Nie oczekuje się, aby powyższe zmiany miały znaczący wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.</p> <p>Zgodnie z propozycją zmian jednostka dokonuje przeniesień składnika aktywów do lub z nieruchomości inwestycyjnych wtedy i tylko wtedy, gdy nastąpiła zmiana sposobu użytkowania tego składnika aktywów. Proponuje się, by aktualnie zamieszczony w standardzie wykaz sytuacji, w których należy dokonać przeniesień, został przedstawiony jako lista przykładów zmiany sposobu użytkowania.</p> <p>Nie oczekuje się, aby powyższe zmiany miały znaczący wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.</p>

Noty do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Standard/ interpretacja	Data wydania/ publikacji	Data wejścia w życie	Zatwierdzony /a przez Unię Europejską	Opis potencjalnych zmian
MSSF 17 Kontrakty ubezpieczeniowe	Maj 2017	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2021 lub później	Nie	<p>Celem MSSF 17 jest wprowadzenie jednolitych, sformalizowanych zasad rachunkowości (wyceny i prezentacji) mających zastosowanie do wszystkich rodzajów kontraktów ubezpieczeniowych. Zgodnie z MSSF 17 zobowiązania ubezpieczeniowe wycenia się według bieżącej wartości realizacji zobowiązania. MSSF 17 zastępuje MSSF 4, wprowadzony jako standard przejściowy w 2004 roku.</p> <p>Nie oczekuje się, aby powyższe zmiany miały znaczący wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.</p>
Interpretacja KIMSF 23 Ujęcie niepewności w podatku dochodowym	Czerwiec 2017	Rok obrotowy rozpoczynający się 1 stycznia 2019 lub później	Nie	<p>Interpretacja powinna być zastosowana do ustalania zysku/straty do opodatkowania, podstawy opodatkowania, niewykorzystanych strat podatkowych, jeżeli występuje niepewność co do ujęcia zgodnie z MSR 12.</p> <p>Nie oczekuje się, aby powyższe zmiany miały znaczący wpływ na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy.</p>

Podsumowując, Zarząd Jednostki Dominującej nie przewiduje, aby wprowadzenie powyższych standardów oraz interpretacji miało istotny wpływ na stosowane przez Grupę zasady rachunkowości, z wyjątkiem MSSF 9, MSSF 15 i MSSF 16 (wpływ MSSF 9, MSSF 15 i MSSF 16 na stosowane przez Grupę zasady rachunkowości nie został jeszcze oceniony). Grupa planuje ich zastosowanie w terminach podanych w określonych standardach i interpretacjach (bez wcześniejszego zastosowania), pod warunkiem zatwierdzenia przez UE.

Noty do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

2.4. Konsolidacja

Jednostki zależne to jednostki, w odniesieniu, do których Jednostka Dominująca sprawuje kontrolę.

Jednostka Dominująca sprawuje kontrolę nad jednostką, w której dokonano inwestycji, wtedy i tylko wtedy, gdy Jednostka Dominująca jednocześnie:

- sprawuje władzę nad jednostką, w której dokonano inwestycji,
- z tytułu swojego zaangażowania w jednostce, w której dokonano inwestycji, podlega ekspozycji na zmienne wyniki finansowe lub posiada prawa do zmiennych wyników finansowych, oraz
- posiada możliwość wykorzystania sprawowanej władzy nad jednostką, w której dokonano inwestycji do wywierania wpływu na wysokość swoich wyników finansowych.

Jednostki zależne podlegają konsolidacji metodą pełną od dnia przejęcia nad nimi kontroli przez Grupę. Konsolidowanie jednostek zależnych ustaje z dniem utraty kontroli. Polityka rachunkowości jednostek zależnych jest dostosowana do polityki rachunkowości Grupy.

2.5. Działalność zaniechana

Działalność zaniechana jest częścią działalności Jednostki Dominującej, która stanowi odrębną ważną dziedzinę działalności lub geograficzny obszar działalności, którą zbyto lub przeznaczono do sprzedaży lub wydania, albo jest to jednostka zależna nabyta wyłącznie w celu odsprzedaży. Klasyfikacji do działalności zaniechanej dokonuje się na skutek zbycia lub wtedy, gdy działalność spełnia kryteria zaklasyfikowania jako przeznaczonej do sprzedaży. W przypadku, gdy działalność jest zaklasyfikowana jako zaniechana, dane porównawcze do rachunku zysków i strat są przekształcane tak, jakby działalność została zaniechana na początku okresu porównawczego.

3. Istotne szacunki

Sporządzenie śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską („MSSF UE”) wymaga od Zarządu Jednostki Dominującej dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości oraz na kwoty prezentowane w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym i w notach objaśniających, w szczególności kwoty, których nie da się określić w jednoznaczny sposób na podstawie innych źródeł. Szacunki i założenia dokonywane są na datę sprawozdawczą w oparciu o dostępne dane historyczne, informacje o warunkach aktualnych w momencie dokonywania szacunków oraz wiele innych czynników, które są uważane za właściwe w danych okolicznościach, w tym o oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Mimo że szacunki te opierają się na najlepszej wiedzy

Noty do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

dotyczącej warunków i działań podejmowanych przez Grupę, wyniki rzeczywiste mogą się różnić od wartości szacunkowych. Szacunki i założenia podlegają bieżącym przeglądom. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu lub też w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku i w okresach przyszłych pod warunkiem, że korekta dotyczy tego okresu w którym dokonano zmiany i okresów przyszłych.

Przy sporządzaniu śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupa przyjęła te same zasady oszacowania, które zastosowano do skonsolidowanego sprawozdania za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku z uwzględnieniem przyczyn oraz źródeł niepewności przewidywanych na dzień sprawozdawczy.

Główne subiektywne oceny, estymacje i założenia przyjęte przez Grupę opisano poniżej.

3.1. Utrata wartości portfela kredytowego

Monitoring klientów portfela korporacyjnego dokonywany jest w wyniku cyklicznej indywidualnej analizy ekspozycji należących do tego portfela, przy czym jako ekspozycję traktuje się pojedynczego kontrahenta/kredytobiorcę. Szacowanie odpisu odbywa się na bazie indywidualnej. W ramach wyliczania odpisu aktualizacyjnego stosowane są oceny determinujące rozpoznanie przesłanki utraty wartości, po czym szacowane są przyszłe przepływy pieniężne, dyskontowane z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej, przy uwzględnieniu szacunkowej wartości zabezpieczeń. Podczas szacowania odpisów, przy uwzględnieniu wewnętrznych i zewnętrznych źródeł informacji, stosuje się, w zależności od segmentu klienta (korporacje, małe i średnie przedsiębiorstwa, instytucje finansowe, władze lokalne i regionalne, podmioty sektora publicznego, rządy i banki centralne): wewnętrzny system ratingowy Jednostki Dominującej lub jednostek zależnych albo wartości wyznaczane ekspercko przez Jednostkę Dominującą lub jednostki zależne.

Informacje na temat analizy wrażliwości w odniesieniu do odpisów na należności z rozpoznaną utratą wartości prezentuje poniższe zestawienie. Szacunek ten został przeprowadzony dla portfela kredytów i pożyczek korporacyjnych Jednostki Dominującej, w przypadku których utrata wartości rozpoznawana jest w oparciu o indywidualną analizę przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu spłat i odzysków z zabezpieczeń. Na 30 czerwca 2017 roku wartość bazowa odpisów wyliczonych przy zastosowaniu modelu indywidualnego dla ekspozycji bilansowych i pozabilansowych wynosi 463 100 tys. zł, natomiast wartość bazowa zdyskontowanych odzysków z zabezpieczeń i spłat własnych wynosi 1 123 339 tys. zł (na 31 grudnia 2016 roku odpowiednio: 552 269 tys. zł oraz 1 186 875 tys. zł).

Noty do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego (cd.)

Szacowane stany odpisu dla portfela kredytów i pożyczek analizowanych indywidualnie na bazie przyszłych przepływów pieniężnych z tytułu spłat i odzysków z zabezpieczeń	Brak zmian w spłatach klientowskich	Spłaty klientowskie wzrost o 10%	Spłaty klientowskie spadek o 10%
Według stanu na 30 czerwca 2017			
Brak zmian we wpływach z zabezpieczeń	463 100	454 777	472 383
Wpływy z zabezpieczeń wzrost o 10%	435 938	427 615	
Wpływy z zabezpieczeń spadek o 10%	499 984		509 819
Według stanu na 31 grudnia 2016			
Brak zmian we wpływach z zabezpieczeń	552 269	545 734	565 506
Wpływy z zabezpieczeń wzrost o 10%	522 488	517 093	
Wpływy z zabezpieczeń spadek o 10%	601 263		617 239
Według stanu na 30 czerwca 2016			
Brak zmian we wpływach z zabezpieczeń	747 186	745 945	748 847
Wpływy z zabezpieczeń wzrost o 10%	721 677	720 533	
Wpływy z zabezpieczeń spadek o 10%	783 362		787 435

3.2. Wartości niematerialne rozpoznane w wyniku nabycia Polbank EFG – test na utratę wartości

W konsekwencji podjęcia decyzji o przeprowadzeniu programu cyfrowej ewolucji i optymalizacji Banku na lata 2017 – 2019, na 31 marca 2017 roku Grupa przeprowadziła test na utratę wartości rozpoznanej w wyniku nabycia Polbank EFG - marki „Polbank”. Dla celów testu na utratę wartości ośrodek generujący środki pieniężne ustalony został na poziomie segmentu detalicznego Banku.

W stosunku do założeń modelu przyjętych do przygotowania skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2016, miały miejsce następujące zmiany.

Do wyliczenia stopy dyskontowej użyty został model wyceny aktywów kapitałowych (Capital Asset Pricing Model) przy zastosowaniu wartości stopy wolnej od ryzyka, wskaźnika beta dla sektora bankowego oraz premii za ryzyko kapitałowe. Stopa dyskontowa została oszacowana na poziomie 10,65% nominalnie (na 31 grudnia 2016 roku wynosiła 10,04%).

Długoterminowa stopa wzrostu przepływów pieniężnych po okresie prognozy została oszacowana na poziomie 5,0% nominalnie (4,6% na 31 grudnia 2016 roku), bazując na prognozach długoterminowego nominalnego wzrostu PKB. W wyniku przeprowadzonej oceny utraty wartości marki „Polbank” na dzień 31 marca 2017 roku Grupa rozpoznała utratę wartości w wysokości 114 000 tys. zł. Grupa podjęła decyzję o całkowitym spisaniu wartości marki „Polbank”.

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat

4. Informacje dotyczące segmentów działalności

Grupa podzieliła swoją działalność oraz zastosowała identyfikację przychodów i kosztów oraz aktywów i zobowiązań na następujące sprawozdawcze segmenty operacyjne: „Bankowość Detaliczna”, „Bankowość Korporacyjna”, „Instytucje Finansowe i Rynki Kapitałowe”, „Zarządzanie Aktywami i Pasywami oraz Pozostała Działalność”. Podział ten odzwierciedla opisane w regulacjach wewnętrznych zasady klasyfikacji klientów do poszczególnych segmentów zgodnie z obowiązującym w Grupie modelem biznesowym.

Bankowość Detaliczna – segment obejmuje produkty i usługi dedykowane dla klientów indywidualnych oraz mikro-przedsiębiorstw. W ramach segmentu wyróżnia się podsegmenty: klienta masowego, zamożnego, bankowości prywatnej i mikro-przedsiębiorstw.

Bankowość Korporacyjna – segment, w skład którego wchodzi podsegmenty dużych, średnich i małych przedsiębiorstw. Obejmuje sprzedaż produktów oraz usługi świadczone na rzecz przedsiębiorstw i innych podmiotów w tym: spółek i spółdzielni, instytucji niekomercyjnych, jednostek sektora budżetowego oraz przedsiębiorców indywidualnych, którzy ze względu na kryteria podziału segmentów nie zaliczają się do podsegmentu mikro-przedsiębiorstw.

Instytucje Finansowe i Rynki Kapitałowe – transakcje, produkty i usługi dedykowane dla bankowych i niebankowych podmiotów finansowych, usługi dla kantorów wymiany walut oraz działalność własną prowadzoną na rachunek własny Grupy zaliczaną do księgi handlowej.

Zarządzanie Aktywami i Pasywami oraz Pozostała Działalność, do której zaliczane są aktywa, pasywa i wyniki nieprzypisane do powyższych segmentów, a w szczególności:

- aktywa, pasywa oraz wynik z tytułu działalności Zarządzania Aktywami i Pasywami, tj. zarządzania płynnością, ryzykiem stóp procentowych i walutowym Grupy oraz jej portfelem inwestycyjnym,
- wynik z tytułu refinansowania składników aktywów i pasywów nieprzypisanych do żadnego z powyższych segmentów,
- wyłączenia konsolidacyjne dotyczące spółek konsolidowanych metodą pełną w ramach Grupy, które nie są częścią działalności zaniechanej.

Podział ten odzwierciedla zasady klasyfikacji klientów do poszczególnych segmentów zgodnie z modelem biznesowym Grupy, które opierają się na kryteriach podmiotowych i finansowych (takich jak obroty lub saldo aktywów). Powyższa klasyfikacja klientów zastosowana w raporcie segmentowym jest odmienna w stosunku do klasyfikacji klientów, która została użyta przy sporządzaniu pozostałych not do niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego (w szczególności Noty 19. „Kredyty i pożyczki udzielone

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

klientom” oraz 24. „Zobowiązania wobec klientów”), która opiera się na klasach ryzyka przypisanych do poszczególnych klientów zgodnie z wewnętrznymi zasadami Grupy.

Działalność jednostek objętych konsolidacją metodą pełną została przypisana do wyżej wymienionych segmentów w następujący sposób:

- **Raiffeisen-Leasing Polska S.A.** oraz **Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o.** – działalność zaniechana (w poprzednich okresach przypisane do Bankowości Detalicznej, Bankowości Korporacyjnej lub Zarządzania aktywami i pasywami oraz pozostała działalność zgodnie z klasyfikacją klientów obsługiwanych przez te spółki),
- **Raiffeisen Financial Services Polska Sp. z o.o.** – Bankowość Detaliczna,
- **Raiffeisen Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.** - Zarządzanie Aktywami i Pasywami oraz Pozostała Działalność,
- **Raiffeisen Investment Polska Sp. z o.o.** oraz **Raiffeisen Solutions Sp. z o.o.** – Instytucje Finansowe i Rynki Kapitałowe,
- **Raiffeisen-Leasing Service Sp. z o.o.** oraz **Raiffeisen-Leasing Real Estate Sp. z o.o.** oraz spółka celowa **ROOF Poland Leasing 2014 DAC** – działalność zaniechana (w poprzednich okresach przypisana do Zarządzania aktywami i pasywami oraz pozostała działalność).

Zasady informacji zarządczej obowiązujące w Grupie przewidują raportowanie wyników segmentów do poziomu zysku brutto. Poszczególnym segmentom przypisane są zarówno dochody uzyskane w ramach działalności tego segmentu, jak również koszty operacyjne związane z tą działalnością, a także pozostałe składowe rachunku zysków i strat.

Alokacja kosztów operacyjnych do segmentów w Grupie odbywa się zgodnie z metodologią zatwierdzoną przez Zarząd. Jest to proces wieloetapowy, którego końcowym efektem jest przypisanie wszystkich ogólnych kosztów operacyjnych do segmentów.

Transakcje pomiędzy segmentami działalności odbywają się na normalnych, komercyjnych warunkach. Ceny transferowe pieniądza w rozliczeniach pomiędzy segmentami wyceniane są w oparciu o stawki rynkowe lub stawki zatwierdzone przez Komitet Aktywów i Pasywów (ALCO) z uwzględnieniem waluty, terminu wymagalności lub zapadalności transakcji oraz marż płynnościowych.

Kluczem alokacji aktywów i pasywów oraz związanych z nimi przychodów i kosztów do poszczególnych segmentów jest przypisanie do segmentów klientów Grupy.

Zgodnie z zasadami informacji zarządczej w Grupie do wyniku na poszczególnych segmentach alokuje się również wynik odsetkowy z tytułu refinansowania kapitału i pożyczek podporządkowanych, koszty amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i prawnych. Salda pozycji bilansowych,

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

za wyjątkiem kapitałów, w oparciu o które policzone zostały powyższe składniki rachunku zysku i strat, w całości wykazywane są w segmencie Zarządzanie Aktywami i Pasywami oraz Pozostała Działalność.

Na aktywa Bankowości Korporacyjnej składa się saldo alokowanych na ten segment kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz papierów korporacyjnych. Na pasywa Bankowości Korporacyjnej składa się saldo alokowanych na ten segment zobowiązań wobec klientów.

Na aktywa oraz pasywa Bankowości Detalicznej składa się saldo alokowanych na ten segment odpowiednio kredytów i pożyczek udzielonych klientom oraz zobowiązań wobec klientów.

Na aktywa segmentu Instytucji Finansowych i Rynków Kapitałowych składa się saldo alokowanych na ten segment kredytów i pożyczek udzielonych klientom, część aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu nie stanowiąca portfela płynnościowego, saldo rezerwy obowiązkowej, część salda gotówki utrzymywanej w oddziałach świadczących usługi wymiany walut, należności od banków oraz dodatnia wycena pochodnych instrumentów finansowych.

Na zobowiązania segmentu Instytucji Finansowych i Rynków Kapitałowych składa się część alokowanych na ten segment zobowiązań wobec klientów, zobowiązania wobec banków z wyłączeniem finansowania długoterminowego zaklasyfikowanego do segmentu Zarządzanie Aktywami i Pasywami oraz Pozostała Działalność i ujemna wycena pochodnych instrumentów finansowych.

Na aktywa i zobowiązania segmentu Zarządzanie Aktywami i Pasywami oraz Pozostała Działalność składają się pozycje sprawozdania z sytuacji finansowej nieprzypisane do pozostałych segmentów a w szczególności:

- aktywa finansowe przeznaczone do obrotu oraz inwestycyjne papiery wartościowe stanowiące portfele klasyfikowane, jako portfele inwestycyjne i płynnościowe Grupy,
- zaklasyfikowane, jako związane z działalnością ALM: zobowiązania wobec banków i innych podmiotów z tytułu finansowania długoterminowego, w tym także zobowiązania podporządkowane,
- pozostałe saldo kasy i środków w Banku Centralnym.

Do aktywów i pasywów niealokowanych zaliczane są:

- rzeczowe aktywa trwałe oraz wartości niematerialne i prawne,
- aktywa i zobowiązania z tytułu podatku dochodowego,
- pozostałe aktywa i pasywa.

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

Za okres od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017	Działalność kontynuowana						Działalność zaniechana	Razem
	Bankowość Korporacyjna	Bankowość Detaliczna	Instytucje Finansowe i Rynki Kapitałowe	Zarządzanie Aktywami i Pasywami oraz Pozostała Działalność	Działalność kontynuowa- wana razem			
Przychody z tytułu odsetek	233 121	326 700	18 396	204 834	783 051	0	783 051	
Koszty z tytułu odsetek	-35 163	-128 168	-30 450	-42 830	-236 611	0	-236 611	
Wynik zewnętrzny z tytułu odsetek	197 958	198 531	-12 054	162 004	546 440	0	546 440	
Wynik odsetkowy wewnętrzny	-16 693	55 135	25 948	-64 390	0	0	0	
Wynik z tytułu odsetek	181 265	253 666	13 894	97 615	546 440	0	546 440	
Przychody nieodsetkowe zewnętrzne	147 145	119 635	59 502	-25 589	300 694	0	300 694	
Wynik z działalności bankowej	328 410	373 301	73 396	72 026	847 134	0	847 134	
Ogólne koszty administracyjne w tym:	-154 215	-336 752	-36 481	-37 912	-565 361	0	-565 361	
Amortyzacja	-8 900	-25 723	-1 738	-219	-36 580	0	-36 580	
Podatek od instytucji finansowych	-19 853	-33 928	-4 392	-11 125	-69 298	0	-69 298	
Odpisy netto z tytułu utraty wartości	-6 198	-83 371	-49	67	-89 551	0	-89 551	
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	0	8 883	2 589	-133 455	-121 982	0	-121 982	
Zysk/strata brutto	148 144	-71 867	35 063	-110 400	942	0	942	
Podatek dochodowy					-30 635	0	-30 635	
Strata netto					-29 693	0	-29 693	
Strata przypadająca akcjonariuszom Jednostki Dominującej					-29 693	0	-29 693	
Aktywa alokowane	12 549 299	21 091 607	2 300 777	12 761 605	48 703 288	0	48 703 288	
Aktywa niealokowane							1 121 357	
Aktywa razem	12 549 299	21 091 607	2 300 777	12 761 605	48 703 288	0	49 824 645	
Zobowiązania alokowane	11 493 235	19 760 313	3 083 750	8 285 571	42 622 869	0	42 622 869	
Zobowiązania niealokowane							841 844	
Zobowiązania razem	11 493 235	19 760 313	3 083 750	8 285 571	42 622 869	0	43 464 713	

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

Za okres od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016	Działalność kontynuowana					Działalność zaniechana	Razem
	Bankowość Korporacyjna	Bankowość Detaliczna	Instytucje Finansowe i Rynki Kapitałowe	Zarządzanie Aktywami i Pasywami oraz Pozostała Działalność	Działalność kontynuowa- wana razem		
Przychody z tytułu odsetek	235 315	320 426	18 514	208 628	782 882	0	782 882
Koszty z tytułu odsetek	-59 165	-147 274	-40 114	-50 026	-296 578	0	-296 578
Wynik zewnętrzny z tytułu odsetek	176 150	173 151	-21 600	158 602	486 304	0	486 304
Wynik odsetkowy wewnętrzny	6 763	56 918	32 861	-96 542	0	0	0
Wynik z tytułu odsetek	182 913	230 069	11 262	62 060	486 304	0	486 304
Przychody nieodsetkowe	171 369	184 844	65 834	-17 211	404 836	0	404 836
Wynik z działalności bankowej	354 282	414 913	77 096	44 850	891 140	0	891 140
Ogólne koszty administracyjne w tym:							
Amortyzacja	-9 426	-41 783	-1 728	-267	-53 204	0	-53 204
Podatek od instytucji finansowych	-20 000	-30 682	-4 592	-13 234	-68 509	0	-68 509
Odpisy netto z tytułu utraty wartości	5 097	-59 700	70	-384	-54 917	0	-54 917
Pozostałe przychody i koszty operacyjne	0	2 239	647	-29 213	-26 327	0	-26 327
Zysk/strata brutto	181 044	-52 665	42 219	-36 259	134 339	0	134 339
Podatek dochodowy					-64 573	0	-64 573
Zysk/strata netto					69 766	11 720	81 486
Strata przypadająca akcjonariuszom Jednostki Dominującej					69 766	11 720	81 486
Aktywa alokowane	12 378 825	22 162 745	1 801 949	16 699 681	53 043 200	0	53 043 200
Aktywa niealokowane							973 486
Aktywa razem	12 378 825	22 162 745	1 801 949	16 699 681	53 043 200	0	54 016 686
Zobowiązania alokowane	14 238 212	19 380 069	3 530 524	9 741 513	46 890 317	0	46 890 317
Zobowiązania niealokowane							681 914
Zobowiązania razem	14 238 212	19 380 069	3 530 524	9 741 513	46 890 317	0	47 572 231

„Przychody nieodsetkowe” ze sprawozdania według segmentów uzgadniają się do sumy „Wyniku z tytułu prowizji i opłat” oraz „Wyniku na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej i z pozycji wymiany” skonsolidowanego rachunku zysków i strat.

Grupa prowadzi działalność operacyjną wyłącznie na rynku krajowym.

Przychody z tytułu transakcji z żadnym pojedynczym zewnętrznym klientem nie stanowią 10 lub więcej procent łącznych przychodów Grupy.

Grupa oferuje szeroki zakres usług bankowych i finansowych.

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

5. Wynik z tytułu odsetek

	Za okres od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016
Przychody z tytułu odsetek	Działalność kontynuowana	
Z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych bankom	10 302	9 820
Z tytułu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	551 487	545 488
Z tytułu aktywów finansowych przeznaczonych do obrotu	46 675	72 644
Z tytułu instrumentów pochodnych zabezpieczających	85 627	95 267
Z tytułu instrumentów reverse repo	3 438	5 112
Z tytułu inwestycyjnych papierów wartościowych	85 522	54 550
Razem	783 051	782 882
Koszty z tytułu odsetek		
Z tytułu depozytów bankowych	-4 435	-6 534
Z tytułu depozytów klientów	-176 563	-223 490
Z tytułu instrumentów pochodnych zabezpieczających	-2 441	-2 602
Z tytułu instrumentów repo	-2 261	-3 594
Z tytułu otrzymanych kredytów i pożyczek (w tym podporządkowanych)	-43 176	-52 663
Z tytułu emisji obligacji własnych	-7 735	-7 695
Razem	-236 611	-296 578
Wynik z tytułu odsetek (w tym):	546 440	486 304
Całkowite przychody odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy	650 749	614 951
Całkowite koszty odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy	-234 170	-293 976

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

6. Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych i rezerwy na zobowiązania pozabilansowe

Za okres od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017	Stan na początek okresu	Zwiększenia		Zmniejszenia					Stan na koniec okresu	Odzyski ze sprzedaży wierzytelności i inne	Wpływ na wynik finansowy okresu
		Utworzenie odpisów	Różnice kursowe	Rozwiązanie odpisów	Spisania aktywów	Sprzedaż wierzytelności	Reklasyfikacja	Różnice kursowe			
Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerwy na zobowiązania pozabilansowe tworzone indywidualnie											
Należności od banków	60	3	0	-58	0	0	0	-4	1	0	55
Należności od klientów indywidualnych	13 256	29 853	0	-28 796	0	0	-112	-3 839	10 362	0	-1 057
Należności od klientów mikro	16 756	5 109	0	-3 536	0	0	112	-852	17 589	0	-1 573
Należności od dużych przedsiębiorstw	548 400	74 856	0	-20 881	0	-121 611	0	-24 642	456 121	55 548	1 573
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	42 661	10 131	0	-2 154	-4 469	0	0	-88	46 081	0	-7 977
Pozycje pozabilansowe	25 553	11 277	0	-16 005	0	0	0	-756	20 069	0	4 728
Inwestycyjne papiery wartościowe	27 159	0	0	-4 196	0	0	0	0	22 963	0	4 196
Razem	673 845	131 229	0	-75 626	-4 469	-121 611	0	-30 181	573 186	55 548	-55
Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerwy na zobowiązania pozabilansowe tworzone grupowo (w tym: IBNR)											
Należności od banków	40	82	0	-31	0	0	0	-3	88	0	-51
Należności od klientów indywidualnych	677 884	196 934	0	-146 079	0	-3 374	-179	-23 378	701 808	4 803	-46 052
Należności od klientów mikro	352 139	76 738	7 966	-43 912	0	-10 998	310	0	382 243	1 484	-31 342
Należności od dużych przedsiębiorstw	61 751	28 218	0	-20 114	0	0	-131	-2 056	67 668	0	-8 104
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	4 004	2 700	0	-2 031	0	0	0	-36	4 637	0	-669
Należności od sektora publicznego	449	217	0	-88	0	0	0	0	578	0	-129
Pozycje pozabilansowe	5 443	5 125	0	-1 975	0	0	0	-99	8 494	0	-3 150
Razem	1 101 710	310 014	7 966	-214 230	0	-14 372	0	-25 572	1 165 516	6 287	-89 497
Odpisy i rezerwy razem	1 775 555	441 243	7 966	-289 856	-4 469	-135 983	0	-55 753	1 738 702	61 836	-89 551

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

Za okres od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016	Stan na początek okresu	Zwiększenia		Zmniejszenia						Stan na koniec okresu	Wpływ na wynik finansowy okresu		
		Utworzenie odpisów	Różnice kursowe	Zmiany wynikające ze zmian w strukturze Grupy	Rozwiązanie odpisów	Spisania aktywów	Sprzedaż wierzytelności	Reklasyfikacja	Różnice kursowe		Odzyski ze sprzedaży wierzytelności i inne	Działalność zaniechana	Działalność kontynuowana
Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerwy na zobowiązania pozabilansowe tworzone indywidualnie													
Należności od klientów indywidualnych	21 471	17 370	921	-5 357	-14 211	0	0	0	0	20 194	0	-1 332	-1 406
Należności od klientów mikro	123 030	37 045	658	-119 126	-8 784	-9 154	0	0	-19	23 650	0	-29 030	768
Należności od dużych przedsiębiorstw	771 563	249 195	14 496	-83 339	-207 028	-1 269	0	0	-66	743 552	0	-17 505	-24 665
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	74 056	15 091	46	-32 873	-5 705	-4 613	0	0	-9	45 993	157	-2 632	-6 597
Pozycje pozabilansowe	41 228	22 255	536	0	-40 910	0	0	0	0	23 109	0	0	18 656
Razem	1 031 348	340 956	16 657	-240 695	-276 638	-15 036	0	0	-94	856 498	157	-50 499	-13 244
Odpisy netto z tytułu utraty wartości aktywów finansowych oraz rezerwy na zobowiązania pozabilansowe tworzone grupowo (w tym: IBNR)													
Należności od banków	165	45	5	0	-126	0	0	0	0	89	0	0	81
Należności od klientów indywidualnych	597 795	192 995	7 985	-2 494	-165 672	0	0	-192	0	630 417	0	-1 045	-26 278
Należności od klientów mikro	341 662	77 293	663	-21 168	-68 808	68	0	194	-6	329 898	0	22 753	-31 238
Należności od dużych przedsiębiorstw	102 807	18 413	909	-5 212	-51 622	0	0	0	-2	65 293	0	22 253	10 957
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	10 670	3 372	10	-5 440	-4 692	-7	0	-2	-4	3 907	0	491	829
Należności od sektora publicznego	96	6	0	0	-21	0	0	0	0	81	0	0	15
Pozycje pozabilansowe	9 046	1 619	61	0	-6 071	0	0	0	0	4 655	0	71	3 961
Razem	1 062 241	293 743	9 633	-34 314	-297 012	61	0	0	-12	1 034 340	0	44 523	-41 673
Odpisy i rezerwy razem	2 093 589	634 699	26 290	-275 009	-573 650	-14 975	0	0	-106	1 890 838	157	-5 976	-54 917

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

7. Wynik z tytułu prowizji i opłat

	Za okres od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016
	Działalność kontynuowana	
Przychody z tytułu prowizji i opłat		
Z tytułu marży transakcyjnej na klientowskich transakcjach walutowych i pochodnych	130 171	140 541
Z tytułu produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowych	47 037	48 322
Z tytułu kart płatniczych, kredytowych	40 351	38 220
Z tytułu obsługi gotówki i przelewów	28 317	28 820
Z tytułu kredytów i pożyczek niestanowiące elementu efektywnej stopy procentowej	23 511	29 493
Z tytułu obsługi rachunków bankowych	20 194	19 908
Z tytułu działalności powierniczej i maklerskiej	19 606	15 450
Z tytułu obsługi akredytyw i zobowiązań gwarancyjnych	14 454	13 782
Pozostałe	1 110	951
Razem	324 752	335 488
Koszty z tytułu prowizji i opłat		
Z tytułu kart płatniczych i operacji bankomatowych	-10 621	-15 285
Z tytułu obsługi gotówki i przelewów	-6 906	-7 711
Z tytułu marży transakcyjnej na klientowskich transakcjach walutowych i pochodnych	-4 516	-5 180
Z tytułu produktów inwestycyjnych i ubezpieczeniowych	-4 400	-3 691
Z tytułu kredytów i pożyczek niestanowiące elementu efektywnej stopy procentowej	-3 685	-3 711
Z tytułu działalności powierniczej i maklerskiej	-2 213	-2 027
Z tytułu obsługi rachunków bankowych	-1 312	-1 980
Pozostałe	-544	-774
Razem	-34 197	-40 360
Wynik z tytułu prowizji i opłat (w tym):	290 555	295 128
Całkowite przychody prowizyjne dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy	174 975	179 497
Całkowite koszty prowizyjne dotyczące instrumentów finansowych niewycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy	-27 468	-33 152

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

8. Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej i z pozycji wymiany

	Za okres od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	Działalność kontynuowana	
Wynik zrealizowany i niezrealizowany (bez komponentu walutowego) na walutowych instrumentach pochodnych	-966	-35 983
Wynik zrealizowany i niezrealizowany (bez komponentu walutowego) na instrumentach pochodnych opartych o stopę procentową	6 172	16 994
Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentach dłużnych	10 577	-505
Wynik zrealizowany i niezrealizowany na instrumentach kapitałowych	0	80 609
Razem wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	15 784	61 115
Wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających		
Zabezpieczenie wartości godziwej	303	584
Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego	-3 515	1 646
Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego	3 818	-1 062
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	-5 128	2 012
Nieefektywa część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających zaprezentowana w rachunku zysków i strat	-5 128	2 012
Razem wynik na instrumentach finansowych zabezpieczających	-4 825	2 596
Wynik z pozycji wymiany		
Różnice kursowe zrealizowane oraz niezrealizowane wynikające z komponentu walutowego wyceny instrumentów pochodnych	469 756	-70 875
Różnice kursowe zrealizowane oraz niezrealizowane netto z wyceny pozostałych aktywów i pasywów	-470 743	116 871
Razem wynik z pozycji wymiany	-987	45 996
Razem wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej i z pozycji wymiany	9 972	109 708

Dodatkowe informacje na temat instrumentów finansowych zabezpieczanych i zabezpieczających zaprezentowano w nocie 15.

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

9. Ogólne koszty administracyjne

9.1. Wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze

	Za okres od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016
Wynagrodzenia i inne świadczenia pracownicze	Działalność kontynuowana	
Wynagrodzenia	-234 108	-267 562
Koszty ubezpieczeń społecznych	-36 886	-39 118
Pozostałe świadczenia pracownicze	-5 731	-5 995
Razem	-276 725	-312 674

9.2. Pozostałe ogólne koszty administracyjne

	Za okres od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016
Pozostałe ogólne koszty administracyjne	Działalność kontynuowana	
Koszty utrzymania i wynajmu budynków	-61 328	-72 225
w tym koszty rat leasingowych	-46 877	-55 492
Koszty informatyczne i telekomunikacyjne	-46 748	-44 477
Składka i wpłaty na rzecz BFG	-60 354	-46 545
Koszty usług konsultingowych	-26 885	-12 851
Koszty marketingu	-9 116	-8 649
Koszty szkoleń	-2 430	-2 857
Koszty pozostałych rat leasingowych	-2 224	-2 082
Pozostałe koszty rzeczowe	-42 972	-51 484
Amortyzacja, w tym:	-36 580	-53 204
Amortyzacja rzeczowych aktywów trwałych	-16 863	-19 438
Amortyzacja wartości niematerialnych	-19 717	-33 766
Razem	-288 636	-294 374

W pierwszym półroczu 2017 roku Grupa ujęła pełną kwotę składki na fundusz przymusowej restrukturyzacji banków za 2017 rok w wysokości 48 483 tys. złotych, zaprezentowana w linii Składka i wpłaty na rzecz BFG.

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

10. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Pozostałe przychody operacyjne	Za okres od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016
	Działalność kontynuowana	
Przychody ze sprzedaży na działalności niebankowej	10 365	1 390
Przychody z tytułu rozwiązania pozostałych rezerw	7 682	1 767
Przychody z tytułu sprzedaży składników majątku trwałego	61	289
Przychody z tytułu odwrócenia odpisów aktualizujących wartość innych aktywów	115	196
Przychody z tytułu odzysków na aktywach spisanych przez Bank	12	31
Pozostałe przychody operacyjne – inne	2 633	3 695
Razem	20 867	7 368

Pozostałe koszty operacyjne	Za okres od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016
	Działalność kontynuowana	
Koszty z tytułu zawiązania pozostałych rezerw	-3 089	-8 948
Koszty z tytułu utraty wartości majątku trwałego	-13 377	-6 493
Koszty z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych i wartości niematerialnych	-114 139	-8 883
Koszty windykacji	-9 409	-5 676
Inne	-2 835	-3 696
Razem	-142 849	-33 696

Koszty z tytułu spisanie marki „Polbank” w wysokości 114 000 tys. złotych zostały zaprezentowane w linii Koszty z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych i wartości niematerialnych.

11. Podatek dochodowy

Wyliczenie efektywnej stawki podatkowej - działalność kontynuowana	Za okres od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016
Zysk brutto	942	134 339
Podatek dochodowy bieżący według krajowej stawki podatku od zysku brutto (19%)	-179	-25 524
Wpływ na podatek kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów poniesionych i szacowanych	-30 663	-38 333
Wpływ na podatek przychodów niepodlegających opodatkowaniu	208	-716
Całkowite obciążenie wyniku podatkiem dochodowym	-30 635	-64 573

Uzgodnienie podatku odniesionego do rachunku zysków i strat	Za okres od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016
Podatek dochodowy bieżący	-20 531	-28 677
Korekty podatku dochodowego bieżącego dotyczące lat ubiegłych	-141	-640
Podatek odroczony z tytułu powstania i odwrócenia się różnic	-9 963	-35 256
Całkowite obciążenie wyniku podatkiem dochodowym	-30 635	-64 573

Noty do skonsolidowanego rachunku zysków i strat (cd.)

12. Działalność zaniechana

W dniu 31 marca 2016 Jednostka Dominująca sprzedała akcje Raiffeisen-Leasing Polska S.A. („RLPL”) na rzecz Raiffeisen Bank International AG. Celem transakcji była poprawa wskaźników kapitałowych Grupy zgodnie z rekomendacją KNF. Wskutek tej transakcji Grupa utraciła kontrolę nad spółką RLPL oraz wszystkimi spółkami wchodzącymi w skład Grupy RLPL, czyli spółką Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o., Raiffeisen-Leasing Services Sp. z o.o., Raiffeisen-Leasing Real Estate Sp. z o.o. oraz spółką celową ROOF Poland Leasing 2014 DAC.

Zakres działalności, który został zbyty stanowił odrębną, ważną linię działalności Grupy, dlatego też został zaklasyfikowany do działalności zaniechanej.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej

13. Kasa i środki w Banku Centralnym

	30 czerwca 2017	31 grudnia 2016	30 czerwca 2016
Środki pieniężne w kasie	688 828	667 808	817 624
Środki w Banku Centralnym	1 373 240	1 064 061	562 140
Razem	2 062 068	1 731 869	1 379 764

14. Należności od banków

	30 czerwca 2017	31 grudnia 2016	30 czerwca 2016
Depozyty zabezpieczające	89 449	139 126	196 591
Środki na rachunkach bieżących	76 274	153 108	35 296
Kredyty i pożyczki udzielone bankom	30 612	42 429	61 737
Lokaty w innych bankach	4 000	0	40 000
Należności od banków brutto	200 335	334 663	333 624
Odpisy z tytułu utraty wartości	-89	-100	-89
Należności od banków netto	200 246	334 563	333 536

15. Pochodne instrumenty finansowe

Grupa zawiera następujące instrumenty pochodne, w tym także wykorzystywane jako instrumenty zabezpieczające przepływy pieniężne i wartość godziwą:

- walutowe transakcje terminowe,
- opcje walutowe,
- instrumenty stóp procentowych.

Walutowe transakcje terminowe to zobowiązania do kupna walut obcych i lokalnych, obejmujące niezrealizowane transakcje spot.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

Wartości godziwe posiadanych instrumentów pochodnych przedstawiono w poniższej tabeli:

	30 czerwca 2017			31 grudnia 2016			30 czerwca 2016		
	Wartość nominalna instrumentów bazowych	Wartości godziwe		Wartość nominalna instrumentów bazowych	Wartości godziwe		Wartość nominalna instrumentów bazowych	Wartości godziwe	
		Aktywa	Zobowiązania		Aktywa	Zobowiązania		Aktywa	Zobowiązania
Pochodne instrumenty finansowe w portfelu handlowym									
Walutowe kontrakty (fx swap i fx forward)	20 919 409	243 668	254 071	26 089 130	316 843	243 589	39 030 463	401 275	321 446
Opcje zakupione i sprzedane w obrocie pozagiełdowym	3 417 133	36 225	33 263	2 415 094	20 016	20 506	2 583 888	22 485	22 776
Razem walutowe instrumenty pochodne	24 336 542	279 893	287 334	28 504 224	336 859	264 095	41 614 350	423 760	344 223
Kontrakty swap dla stóp procentowych (IRS)	14 063 419	108 372	70 893	13 715 389	129 828	83 258	14 204 573	162 160	114 097
Kontrakt na przyszłą stopę procentową (FRA)	3 540 495	765	2	500 000	22	0	1 533 130	4 065	1
Razem instrumenty pochodne dla stóp procentowych	17 603 914	109 137	70 895	14 215 389	129 850	83 258	15 737 703	166 225	114 098
Forward kredytowy	99 013	0	0	79 984	0	0	0	0	0
Razem	42 039 469	389 030	358 229	42 799 597	466 709	347 353	57 352 053	589 985	458 321
Pochodne instrumenty finansowe zabezpieczające przepływy pieniężne									
Walutowe kontrakty (fx swap)	278 985	8 080	0	1 100 828	0	28 918	1 611 583	0	34 180
Walutowe swapy stopy procentowej (CIRS)	6 316 728	25 556	668 844	6 256 327	0	1 151 903	6 256 328	0	1 057 044
Razem	6 595 713	33 636	668 844	7 357 155	0	1 180 821	7 867 911	0	1 091 225
Pochodne instrumenty finansowe zabezpieczające wartość godziwą									
Kontrakty swap dla stóp procentowych (IRS)	112 781	0	14 159	121 549	0	17 992	125 089	0	21 596
Razem	112 781	0	14 159	121 549	0	17 992	125 089	0	21 596
Razem pochodne instrumenty finansowe	48 747 963	422 666	1 041 232	50 278 301	466 709	1 546 166	65 345 053	589 985	1 571 142

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

16. Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa stosuje rachunkowość zabezpieczeń w zakresie zabezpieczenia wartości godziwej udzielonego kredytu o stałej stopie procentowej. Instrumentem zabezpieczającym jest swap na stopę procentową, gdzie Grupa płaci kupon oparty o stałą stopę procentową, a otrzymuje kupon oparty o stopę zmienną.

Pod koniec grudnia 2005 roku Jednostka Dominująca udzieliła na okres 15 lat kredytu o stałej stopie procentowej w wartości nominalnej 45 mln EUR, zabezpieczając go transakcją swap na stopę procentową w wartości nominalnej 44,9 mln EUR. Wartość zmiany wyceny kredytu i transakcji zabezpieczającej za okres kończący się 30 czerwca 2017 roku i 30 czerwca 2016 roku zaprezentowano w poniższych tabelach. Informacje na temat części nieefektywnej zabezpieczenia odniesionej do wyniku zysków i strat prezentuje nota 8.

	Za okres od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016
Wynik z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego	3 818	-1 062
Wynik z tytułu zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego	-3 515	1 646
Wynik z tytułu rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej	303	584
Wynik odsetkowy na instrumencie pochodnym zabezpieczającym	-2 441	-2 602
	30 czerwca 2017	30 czerwca 2016
Wartość nominalna instrumentu zabezpieczającego	112 781	125 089
Wartość nominalna instrumentu zabezpieczanego	112 781	125 089

Grupa stosuje także rachunkowość zabezpieczeń w zakresie zabezpieczenia zmienności przepływów pieniężnych kredytów hipotecznych w CHF oraz lokat opartych o zmienną stopę WIBOR, wynikających z ryzyka zmiany stóp procentowych oraz ryzyka kursowego. Instrumentami zabezpieczającymi są walutowy swap na stopę procentową, gdzie Grupa płaci kupon oparty o stopę CHF LIBOR 3M, a otrzymuje kupon oparty o WIBOR 3M od kwoty nominalnej zdefiniowanej odpowiednio w CHF i złotych polskich oraz transakcja forward, w której Grupa sprzedaje CHF. Wartości nominalne i godziwe instrumentów pochodnych zabezpieczających zostały zaprezentowane w nocie 15.

Kwoty rozpoznane w skonsolidowanym rachunku zysków i strat i na kapitale z aktualizacji wyceny z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych (cash flow hedge) prezentuje poniższe zestawienie:

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

	Za okres od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016
Kapitał z aktualizacji wyceny (odroczenie zmian wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie - brutto)	7 040	19 536
Wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających rozpoznany w rachunku zysków i strat	85 627	95 267
Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających zaprezentowana w rachunku zysków i strat	-5 128	2 012

Zmianę stanu kapitału z aktualizacji wyceny z tytułu rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych (cash flow hedge) prezentuje poniższe zestawienie.

	Za okres od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016
Kapitał z aktualizacji wyceny (odroczenie zmian wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie) na początek okresu	-37 998	-46 858
Kapitał z aktualizacji wyceny (wycena wraz z odsetkami zrealizowanymi w okresie)	645 396	-112 920
Wynik odsetkowy na instrumentach pochodnych zabezpieczających	-85 627	-95 267
Wynik z tytułu rewaluacji na instrumentach pochodnych zabezpieczających	-557 858	229 736
Nieefektywna część zmiany wyceny do wartości godziwej transakcji zabezpieczających zaprezentowana w rachunku zysków i strat	5 128	-2 012
Kapitał z aktualizacji wyceny (odroczenie zmian wartości godziwej zabezpieczających instrumentów finansowych w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie) na koniec okresu	-30 959	-27 322

W kwocie 30 959 tys. złotych zaprezentowanej w kapitale z aktualizacji wyceny 31 027 tys. złotych dotyczy efektywnej części zabezpieczenia przepływów pieniężnych zabezpieczonych transakcjami CIRS. W tej kwocie część zabezpieczająca przepływy z kredytów wynosi 52 958 tys. złotych, natomiast część zabezpieczająca przepływy z depozytów wynosi -83 986 tys. złotych.

17. Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu

Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	30 czerwca 2017	31 grudnia 2016	30 czerwca 2016
Obligacje i bony wyemitowane przez Skarb Państwa	971 555	371 779	591 119
Bony pieniężne NBP	1 399 643	7 393 915	8 000 000
Obligacje innych instytucji finansowych	361 163	0	0
Obligacje korporacyjne	36 498	278 225	285 931
Listy zastawne	4 330	3 423	6 512
Razem	2 773 188	8 047 342	8 883 562

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

18. Inwestycyjne papiery wartościowe

Za okres od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017	Stan na początek okresu	Zwiększenia	Zmniejszenia (sprzedaż, wykup, inne)	Zmiana naliczonych odsetek, dyskonta i wyceny	Różnice kursowe	Utrata wartości	Stan na koniec okresu
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności							
Obligacje skarbowe	3 475 082	1 164 400	-1 349 000	-34 519	0	0	3 255 963
Razem utrzymywane do terminu zapadalności	3 475 082	1 164 400	-1 349 000	-34 519	0	0	3 255 963
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży							
Udziały kapitałowe	60 140	0	0	3 602	-2 033	0	61 709
Papiery wartościowe zablokowane pod BFG*	229 409	0	0	814	0	0	230 223
Obligacje innych instytucji finansowych	0	150 000	0	-947	0	0	149 053
Obligacje korporacyjne	293 895	149 108	-200 593	76	0	4 196	246 682
Obligacje skarbowe	3 904 028	2 550 000	-233 000	17 396	0	0	6 238 424
Razem dostępne do sprzedaży	4 487 472	2 849 108	-433 593	20 941	-2 033	4 196	6 926 091
Razem	7 962 554	4 013 508	-1 782 593	-13 578	-2 033	4 196	10 182 054

* zawiera obligacje skarbowe

Za okres od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016	Stan na początek okresu	Zwiększenia	Zmniejszenia (sprzedaż, wykup, inne)	Zmiana naliczonych odsetek, dyskonta i wyceny	Różnice kursowe	Utrata wartości	Stan na koniec okresu
Inwestycyjne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności							
Obligacje skarbowe	1 964 957	1 487 809	0	9 825	0	0	3 462 591
Razem utrzymywane do terminu zapadalności	1 964 957	1 487 809	0	9 825	0	0	3 462 591
Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży							
Udziały kapitałowe	95 495	0	-34 753	-6	-1 968	0	58 768
Papiery wartościowe zablokowane pod BFG*	228 816	0	0	666	0	0	229 482
Obligacje korporacyjne	319 970	63 997	-39 421	3 746	0	0	348 292
Obligacje skarbowe	1 232 417	2 818 393	-619 501	17 449	0	0	3 448 758
Razem dostępne do sprzedaży	1 876 698	2 882 390	-693 675	21 855	-1 968	0	4 085 299
Razem	3 841 655	4 370 199	-693 675	31 680	-1 968	0	7 547 891

* zawiera obligacje skarbowe

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

19. Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Segmentacja klientów zastosowana w poniższych notach opiera się na klasach ryzyka przypisanych do poszczególnych klientów zgodnie z wewnętrznymi zasadami Grupy i jest odmienna w stosunku do klasyfikacji klientów zaprezentowanej w nocie 4 „Informacje dotyczące segmentów działalności”, opierającej się na modelu biznesowym Grupy.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury podmiotowej	30 czerwca 2017			31 grudnia 2016			30 czerwca 2016		
	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto
Klienci indywidualni	19 309 885	712 170	18 597 715	20 322 980	691 140	19 631 840	20 333 736	650 611	19 683 125
Klienci mikro	2 901 115	399 832	2 501 283	2 860 503	368 895	2 491 608	2 821 578	353 548	2 468 030
Duże przedsiębiorstwa	11 489 314	523 789	10 965 525	10 952 367	610 151	10 342 216	11 619 977	808 845	10 811 132
Małe i średnie przedsiębiorstwa	1 388 975	50 718	1 338 257	1 358 375	46 665	1 311 710	1 378 584	49 900	1 328 684
Sektor publiczny	83 530	578	82 952	87 572	449	87 123	17 573	82	17 491
Razem	35 172 819	1 687 087	33 485 732	35 581 797	1 717 300	33 864 497	36 171 448	1 862 986	34 308 462

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury jakościowej

30 czerwca 2017

	Kredyty i pożyczki udzielone klientom bez przesłanki utraty wartości i bez rozpoznanej utraty wartości	Odpis tworzony grupowo IBNR	Kredyty i pożyczki udzielone klientom z przesłanką utraty wartości i bez rozpoznanej utraty wartości	Odpis tworzony grupowo IBNR	Kredyty i pożyczki z utratą wartości analizowane indywidualnie	Odpis tworzony indywidualnie	Kredyty i pożyczki z utratą wartości analizowane grupowo	Odpis tworzony grupowo	Wartość netto
Należności od klientów indywidualnych	18 248 365	56 398	5 907	0	24 821	10 152	1 030 792	645 620	18 597 715
Należności od klientów mikro	2 137 520	18 528	0	0	31 368	17 009	732 227	364 295	2 501 283
Należności od dużych przedsiębiorstw	10 034 579	41 850	636 817	25 601	817 918	456 338	0	0	10 965 525
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	1 313 775	3 031	14 950	1 033	60 250	46 654	0	0	1 338 257
Należności od sektora publicznego	83 530	578	0	0	0	0	0	0	82 952
Razem	31 817 769	120 385	657 674	26 634	934 357	530 153	1 763 019	1 009 915	33 485 732

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury jakościowej

31 grudnia 2016

	Kredyty i pożyczki udzielone klientom bez przesłanki utraty wartości i bez rozpoznanej utraty wartości	Odpis tworzony grupowo IBNR	Kredyty i pożyczki udzielone klientom z przesłanką utraty wartości i bez rozpoznanej utraty wartości	Odpis tworzony grupowo IBNR	Kredyty i pożyczki z utratą wartości analizowane indywidualnie	Odpis tworzony indywidualnie	Kredyty i pożyczki z utratą wartości analizowane grupowo	Odpis tworzony grupowo	Wartość netto
Należności od klientów indywidualnych	19 276 672	52 665	10 518	0	28 940	13 228	1 006 850	625 247	19 631 840
Należności od klientów mikro	2 113 321	14 331	0	0	31 030	16 742	716 152	337 822	2 491 608
Należności od dużych przedsiębiorstw	9 453 399	46 018	527 026	15 695	971 942	548 438	0	0	10 342 216
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	1 284 748	2 730	18 373	1 270	55 254	42 665	0	0	1 311 710
Należności od sektora publicznego	87 572	449	0	0	0	0	0	0	87 123
Razem	32 215 712	116 193	555 917	16 965	1 087 166	621 073	1 723 002	963 069	33 864 497

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

Kredyty i pożyczki udzielone klientom według struktury jakościowej

30 czerwca 2016

	Kredyty i pożyczki udzielone klientom bez przesłanki utraty wartości i bez rozpoznanej utraty wartości	Odpis tworzony grupowo IBNR	Kredyty i pożyczki udzielone klientom z przesłanką utraty wartości i bez rozpoznanej utraty wartości	Odpis tworzony grupowo IBNR	Kredyty i pożyczki z utratą wartości analizowane indywidualnie	Odpis tworzony indywidualnie	Kredyty i pożyczki z utratą wartości analizowane grupowo	Odpis tworzony grupowo	Wartość netto
Należności od klientów indywidualnych	19 340 973	50 806	10 407	0	41 479	20 835	940 877	578 970	19 683 125
Należności od klientów mikro	2 097 167	12 894	3 797	0	46 808	23 623	673 806	317 031	2 468 030
Należności od dużych przedsiębiorstw	10 097 201	50 382	475 776	15 431	1 047 000	743 032	0	0	10 811 132
Należności od małych i średnich przedsiębiorstw	1 306 864	2 771	17 909	1 229	53 811	45 900	0	0	1 328 684
Należności od sektora publicznego	17 573	82	0	0	0	0	0	0	17 491
Razem	32 859 778	116 935	507 889	16 660	1 189 098	833 390	1 614 683	896 001	34 308 462

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

20. Wartości niematerialne

	30 czerwca 2017	31 grudnia 2016	30 czerwca 2016
Wartości niematerialne, w tym:			
Wartość firmy	0	0	32 966
Marka „Polbank”	0	114 000	200 000
Relacje z klientami	13 622	16 807	21 686
Oprogramowanie komputerowe	225 318	203 270	207 206
Oprogramowanie komputerowe w budowie	22 093	47 022	38 682
Zaliczki na wartości niematerialne	0	1 984	5 873
Razem	261 033	383 083	506 414

W konsekwencji podjęcia decyzji o przeprowadzeniu programu cyfrowej ewolucji i optymalizacji Banku na lata 2017 – 2019, na 31 marca 2017 roku Bank przeprowadził test na utratę wartości marki „Polbank”, który skutkowało spisaniem w całości marki „Polbank” w wysokości 114 000 tys. zł. Koszty z tytułu spisania marki „Polbank” w wysokości 114 000 tys. złotych zostały zaprezentowane w linii Pozostałe koszty operacyjne.

21. Rzeczowe aktywa trwałe

	30 czerwca 2017	31 grudnia 2016	30 czerwca 2016
Środki trwałe, w tym:			
Budynki, lokale i ulepszenia w obcych obiektach	45 354	58 830	35 560
Urządzenia techniczne i maszyny	37 847	47 931	54 576
Środki transportu	10	12	14
Inne środki trwałe	7 032	8 249	6 115
Środki trwałe w budowie	2 791	3 204	32 004
Zaliczki na rzeczowe aktywa trwałe	0	0	3 128
Razem	93 034	118 228	131 396

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

22. Inne aktywa

	30 czerwca 2017	31 grudnia 2016	30 czerwca 2016
Aktywa finansowe brutto			
Inkaso weksli i czeków	54	2 451	183
Dłużnicy różni	101 903	85 478	99 383
Rozrachunki z biurami maklerskimi – należności	5 446	4 757	5 025
Rozliczenia z tytułu kart płatniczych – należności	92 348	101 513	64 799
Aktywa finansowe brutto razem	199 751	194 199	169 390
Odpisy aktualizujące	-8 978	-13 467	-10 261
Aktywa finansowe netto razem	190 773	180 732	159 128
Aktywa niefinansowe brutto			
Koszty zapłacone z góry	38 006	35 974	40 863
Przychody do otrzymania	1 313	1 566	2 708
Aktywa przejęte za długi	2 580	2 581	2 580
Inne	533	185	180
Rozrachunki publiczno - prawne	34	422	42 028
Aktywa niefinansowe brutto razem	42 467	40 728	88 359
Odpisy aktualizujące	0	0	-2
Aktywa niefinansowe netto razem	42 467	40 728	88 357
Razem	233 239	221 460	247 485

23. Zobowiązania wobec banków i pozostałych monetarnych instytucji finansowych

	30 czerwca 2017	31 grudnia 2016	30 czerwca 2016
Rachunki bieżące	367 629	140 168	411 197
Depozyty terminowe	162 772	194 067	205 387
Kredyty otrzymane	6 486 274	7 099 171	7 346 587
Razem	7 016 675	7 433 406	7 963 171

24. Zobowiązania wobec klientów

	30 czerwca 2017	31 grudnia 2016	30 czerwca 2016
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	17 514 103	18 218 007	17 363 621
Zobowiązania wobec klientów mikro	2 493 844	2 565 414	2 137 738
Zobowiązania wobec dużych przedsiębiorstw	10 713 025	12 326 483	13 401 808
Zobowiązania wobec małych i średnich przedsiębiorstw	3 024 888	3 219 506	3 618 860
Zobowiązania wobec sektora publicznego	45	1	0
Razem	33 745 904	36 329 411	36 522 027

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

25. Zobowiązania podporządkowane

	30 czerwca 2017	31 grudnia 2016	30 czerwca 2016
Pożyczka o wartości 25 milionów EUR z terminem zapadalności w 2017 roku	105 890	110 849	110 900
Pożyczka o wartości 50 milionów EUR z terminem zapadalności w 2024 roku	211 338	221 247	221 287
Razem	317 228	332 096	332 187

26. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

Za okres od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017	Stan na początek okresu	Zmniejszenia wynikające ze zmian w strukturze Grupy	Zmniejszenie - wypłata odsetek	Zmiana - naliczenie odsetek	Stan na koniec okresu
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych Jednostki Dominującej	501 830	0	-7 710	7 710	501 830
Razem	501 830	0	-7 710	7 710	501 830

Za okres od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016	Stan na początek okresu	Zmniejszenia wynikające ze zmian w strukturze Grupy	Zmniejszenie - wypłata odsetek	Zmiana - naliczenie odsetek	Stan na koniec okresu
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych Jednostki Dominującej	501 825	0	-7 730	7 695	501 790
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych spółki sekuryzacyjnej	1 256 852	-1 259 674	0	2 822	0
Razem	1 758 677	-1 259 674	-7 730	10 517	501 790

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

27. Rezerwy

Za okres od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017	Stan na początek okresu	Utworzenie rezerwy lub odpisu	Odwrócenie rezerwy lub odpisu	Wykorzystanie rezerwy lub odpisu	Różnice kursowe	Zmiany w związku ze zmianami w strukturze Grupy	Stan na koniec okresu
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe oceniane indywidualnie	25 552	11 277	-16 005	0	-756	0	20 068
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe oceniane grupowo (IBNR)	5 444	5 125	-1 975	0	-99	0	8 495
Razem rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	30 996	16 402	-17 980	0	-855	0	28 563
Rezerwy na sprawy sporne	14 358	0	-58	-700	0	0	13 600
Rezerwa na bonusy	65 808	32 687	-9 915	-29 429	-107	0	59 044
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	16 253	0	0	-1 106	0	0	15 147
Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i pośmiertne	3 237	57	0	-44	0	0	3 250
Rezerwa restrukturyzacyjna	16 067	32 127	0	-6 556	0	0	41 638
Inne rezerwy	10	0	0	-7	0	0	3
Razem rezerwy	115 733	64 871	-9 973	-37 842	-107	0	132 682
Razem	146 729	81 273	-27 953	-37 842	-962	0	161 245

Za okres od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016	Stan na początek okresu	Utworzenie rezerwy lub odpisu	Odwrócenie rezerwy lub odpisu	Wykorzystanie rezerwy lub odpisu	Różnice kursowe	Zmiany w związku ze zmianami w strukturze Grupy	Stan na koniec okresu
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe oceniane indywidualnie	41 227	22 255	-40 910	0	536	0	23 108
Rezerwy na zobowiązania pozabilansowe oceniane grupowo (IBNR)	9 047	1 619	-6 071	0	61	0	4 656
Razem rezerwy na zobowiązania pozabilansowe	50 274	23 874	-46 981	0	597	0	27 764
Rezerwy na sprawy sporne	17 902	2 068	-1 985	-1 400	0	-288	16 297
Rezerwa na bonusy	56 861	47 602	-16 596	-25 479	0	-6 894	55 494
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	23 884	24 816	0	-1 314	0	-3 731	43 654
Rezerwa na świadczenia emerytalne, rentowe i pośmiertne	3 543	0	0	0	0	-184	3 359
Rezerwa restrukturyzacyjna	9 748	19 216	-885	-12 560	0	0	15 519
Inne rezerwy	110	0	0	-110	0	0	0
Razem rezerwy	112 048	93 702	-19 465	-40 864	0	-11 097	134 325
Razem	162 323	117 576	-66 446	-40 864	597	-11 097	162 089

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

Rezerwy na sprawy sporne według stanu na 30 czerwca 2017 roku składały się głównie z:

- rezerwy utworzonej w związku z karą nałożoną na Bank przez UOKiK w październiku 2014 roku dotyczącą praktyk w zakresie zawierania z konsumentami umów dotyczących przystąpienia do umowy grupowego ubezpieczenia na życie i dożycie o nazwie „Program Pomnażania Oszczędności Kumulatus”. Kara nałożona przez UOKiK wynosiła 21 122 tys. zł. Decyzja jest nieprawomocna. Bank złożył odwołanie do tej decyzji. Bank utworzył rezerwę z tego tytułu w wysokości 10 561 tys. zł, ponieważ w ocenie Grupy prawdopodobny wpływ środków z tego tytułu nie przekroczy tej kwoty,
- rezerwy w kwocie 1 604 tys. zł dotyczącej spraw spornych z byłymi partnerami franczyzowymi Polbanku,
- rezerwy w kwocie 1 250 tys. złotych dotyczącej spraw spornych z tytułu rozliczenia transakcji opcyjnych.

Rezerwa restrukturyzacyjna według stanu na 30 czerwca 2017 roku w kwocie 41 638 tys. zł (na 31 grudnia 2016 roku 16 070 tys. zł) dotyczy przede wszystkim odpraw wynikających z obowiązujących programów restrukturyzacyjnych, a także kosztów związanych z likwidacją placówek Jednostki Dominującej. Zmiana rezerwy w stosunku do poprzedniego okresu raportowego wynikała przede wszystkim z wykorzystania rezerw na program optymalizacji zatrudnienia i sieci sprzedaży z poprzednich lat oraz utworzenia rezerwy restrukturyzacyjnej w konsekwencji podjęcia decyzji o przeprowadzeniu programu cyfrowej ewolucji i optymalizacji Jednostki Dominującej na lata 2017 – 2019.

28. Kapitały

Wszystkie wyemitowane akcje są w pełni opłacone. Wszystkie akcje mają takie same prawa głosu i prawo do dywidendy. Udziałowcem, który posiada 100% kapitału zakładowego Jednostki Dominującej jest Raiffeisen Bank International AG.

Zarejestrowany kapitał akcyjny	Wartość nominalna akcji		Liczba akcji (w szt.)	
	Za okres od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016	Za okres od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016
Stan na początek okresu	2 256 683	2 256 683	248 260	248 260
Podział dotychczasowych akcji	0	0	225 420 080	0
Stan na koniec okresu	2 256 683	2 256 683	225 668 340	248 260

Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Banku zwołane na dzień 29 września 2016 roku podjęło uchwały w sprawie zmian Statutu Banku, które dotyczyły między innymi zmiany liczby i wartości nominalnej akcji Banku poprzez podział dotychczasowych akcji bez zmiany wysokości kapitału zakładowego w ten sposób, że kapitał zakładowy Banku będzie dzielił się na 225 668 340 akcji o wartości nominalnej 10 zł, wszystkie dotychczasowe akcje staną się akcjami nowej serii AA.

Noty do skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej (cd.)

Wniosek o rejestrację zmian w Statucie został złożony w Sądzie Rejonowym dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego w dniu 7 listopada 2016 roku.

W dniu 14 lutego 2017 roku Bank powziął informację o rejestracji zmian w Statucie Banku przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego.

Pozostałe kapitały	30 czerwca 2017	31 grudnia 2016
Fundusz ogólnego ryzyka bankowego	1 025 019	995 019
Rozliczenie zakupu zorganizowanej części przedsiębiorstwa	-3 883	-3 883
Wycena aktywów dostępnych do sprzedaży netto	15 851	-5 390
Wycena instrumentów pochodnych zabezpieczających przepływy pieniężne netto	-25 076	-30 778
Fundusz na działalność maklerską	1 000	1 000
Pozostałe kapitały rezerwowe	46 522	46 522
Stan na koniec okresu	1 059 432	1 002 489

Pozostałe noty

29. Zobowiązania warunkowe

Poniższa tabela przedstawia pozycje pozabilansowe udzielone i otrzymane:

	30 czerwca 2017	31 grudnia 2016	30 czerwca 2016
Udzielone zobowiązania gwarancyjne			
Gwarancje bankowe	1 793 362	1 739 565	2 025 681
Akredytywy i akcepty bankowe	239 615	188 697	206 969
Razem udzielone zobowiązania gwarancyjne	2 032 977	1 928 262	2 232 651
Udzielone zobowiązania finansowe			
Zobowiązania do udzielenia kredytu:	6 495 476	7 129 960	7 778 774
Z pierwotnym terminem zapadalności do 1 roku	3 252 633	3 396 644	3 386 860
Z pierwotnym terminem zapadalności powyżej 1 roku	3 242 843	3 733 316	4 391 914
Razem udzielone zobowiązania finansowe	6 495 476	7 129 960	7 778 774
Razem	8 528 453	9 058 222	10 011 425

	30 czerwca 2017	31 grudnia 2016	30 czerwca 2016
Gwarancje otrzymane	5 735 065	5 871 309	5 676 344
Razem	5 735 065	5 871 309	5 676 344

30. Informacje uzupełniające do sprawozdania z przepływów pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	30 czerwca 2017	31 grudnia 2016	30 czerwca 2016
Środki w kasach Banku	688 828	667 808	817 624
Środki na rachunku bieżącym w Banku Centralnym	1 373 240	1 064 061	562 140
Środki na rachunkach Nostro w innych bankach	76 274	153 108	37 250
Lokaty w innych bankach (z terminem wymagalności do 3 miesięcy)	4 000	0	40 000
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty prezentowane w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	2 142 342	1 884 977	1 457 014

Pozostałe noty (cd.)

31. Wartość godziwa aktywów i zobowiązań finansowych

Główne założenia i metody wykorzystane przez Grupę podczas określania wartości godziwej instrumentów finansowych były zgodne z zasadami, które zostały opisane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku.

Wpływ parametrów estymowanych na wycenę do wartości godziwej instrumentów finansowych, klasyfikowanych przez Bank do Kategorii III, które w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wyceniane są do wartości godziwej na dzień 30 czerwca 2017 roku, jest nieznaczący i nie różni się istotnie w stosunku do wartości ujawnionych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku.

Poniżej przedstawiono wartość księgową i godziwą aktywów i zobowiązań finansowych w podziale na trzy kategorie wyceny do wartości godziwej:

Pozostałe noty (cd.)

Wyszczególnienie pozycji	30 czerwca 2017					31 grudnia 2016				
	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Kategoria I	Kategoria II	Kategoria III	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Kategoria I	Kategoria II	Kategoria III
Aktywa finansowe										
Kasa i środki w Banku Centralnym	2 062 068	2 062 068	0	0	2 062 068	1 731 869	1 731 869	0	0	1 731 869
Należności od banków	200 246	200 205	0	0	200 205	334 563	334 487	0	0	334 487
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	2 773 188	2 773 188	1 353 260	1 399 643	20 284	8 047 342	8 047 342	371 779	7 393 914	281 649
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	422 666	422 666	0	419 925	2 741	466 709	466 709	0	463 043	3 666
Pochodne instrumenty finansowe w portfelu handlowym	389 030	389 030	0	386 289	2 741	466 709	466 709	0	463 043	3 666
Pochodne instrumenty finansowe zabezpieczające przepływy pieniężne	33 636	33 636	0	33 636	0	0	0	0	0	0
Inwestycyjne papiery wartościowe, w tym:	10 182 054	10 167 675	9 859 285	0	308 391	7 962 554	7 922 498	7 568 463	0	354 035
Papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności	3 255 963	3 241 584	3 241 584	0	0	3 475 082	3 435 026	3 435 026	0	0
Papiery wartościowe dostępne do sprzedaży, w tym:	6 926 091	6 926 091	6 617 701	0	308 391	4 487 472	4 487 472	4 133 437	0	354 035
Udziały kapitałowe	61 709	61 709	0	0	61 709	60 140	60 140	0	0	60 140
Papiery dłużne	6 864 382	6 864 382	6 617 701	0	246 681	4 427 332	4 427 332	4 133 437	0	293 895
Kredyty i pożyczki udzielone klientom, w tym:	33 485 732	31 069 926	0	0	31 069 926	33 864 497	31 441 321	0	0	31 441 321
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	18 597 715	16 340 731	0	0	16 340 731	19 631 840	17 322 307	0	0	17 322 307
Kredyty i pożyczki udzielone klientom mikro	2 501 283	2 356 615	0	0	2 356 615	2 491 608	2 364 899	0	0	2 364 899
Kredyty i pożyczki udzielone dużym przedsiębiorstwom	10 965 525	10 953 333	0	0	10 953 333	10 342 216	10 355 266	0	0	10 355 266
Kredyty i pożyczki udzielone małym i średnim przedsiębiorstwom	1 338 257	1 336 315	0	0	1 336 315	1 311 710	1 311 722	0	0	1 311 722
Kredyty i pożyczki udzielone podmiotom sektora publicznego	82 952	82 932	0	0	82 932	87 123	87 127	0	0	87 127
Inne aktywa finansowe	190 773	190 773	0	0	190 773	180 732	180 732	0	0	180 732
Aktywa finansowe razem	49 316 727	46 886 500	11 212 545	1 819 568	33 854 387	52 588 266	50 124 958	7 940 242	7 856 957	34 327 759

Pozostałe noty (cd.)

Wyszczególnienie pozycji	30 czerwca 2017					31 grudnia 2016				
	Wartość księgową	Wartość godziwa	Kategoria I	Kategoria II	Kategoria III	Wartość księgową	Wartość godziwa	Kategoria I	Kategoria II	Kategoria III
Zobowiązania finansowe										
Zobowiązania wobec banków i pozostałych monetarnych instytucji finansowych	7 016 675	6 939 972	0	0	6 939 972	7 433 406	7 325 622	0	0	7 325 622
Pochodne instrumenty finansowe, w tym:	1 041 232	1 041 232	0	1 040 536	696	1 546 166	1 546 166	0	1 545 804	362
Pochodne instrumenty finansowe w portfelu handlowym	358 229	358 229	0	357 533	696	347 353	347 353	0	346 991	362
Pochodne instrumenty finansowe zabezpieczające przepływy pieniężne	668 844	668 844	0	668 844	0	1 180 821	1 180 821	0	1 180 821	0
Pochodne instrumenty finansowe zabezpieczające wartość godziwą	14 159	14 159	0	14 159	0	17 992	17 992	0	17 992	0
Zobowiązania wobec klientów, w tym:	33 745 905	33 748 772	0	0	33 748 772	36 329 411	36 369 470	0	0	36 369 470
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	17 514 103	17 515 192	0	0	17 515 192	18 218 007	18 239 621	0	0	18 239 621
Zobowiązania wobec klientów mikro	2 493 844	2 493 486	0	0	2 493 486	2 565 414	2 566 605	0	0	2 566 605
Zobowiązania wobec dużych przedsiębiorstw	10 713 025	10 715 908	0	0	10 715 908	12 326 483	12 341 423	0	0	12 341 423
Zobowiązania wobec małych i średnich przedsiębiorstw	3 024 888	3 024 141	0	0	3 024 141	3 219 506	3 221 820	0	0	3 221 820
Zobowiązania wobec sektora publicznego	45	45	0	0	45	1	1	0	0	1
Zobowiązania podporządkowane	317 228	252 380	0	0	252 380	332 096	256 375	0	0	256 375
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	501 830	501 830	0	0	501 830	501 830	501 843	0	0	501 843
Pozostałe zobowiązania finansowe	560 214	560 214	0	0	560 214	444 058	444 058	0	0	444 058
Zobowiązania finansowe razem	43 183 084	43 044 401	0	1 040 536	42 003 865	46 586 968	46 443 535	0	1 545 804	44 897 731

Pozostałe noty (cd.)

W tabeli poniżej zaprezentowano zmiany stanu wartości godziwej instrumentów finansowych, dla których Grupa stosuje wycenę do wartości godziwej według kategorii III, które w bilansie wyceniane są do wartości godziwej.

Za okres od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Pochodne instru- menty finansowe - aktywa	Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży - papiery dłużne	Pochodne instrumenty finansowe - zobowiązania
Stan na początek okresu	281 649	3 667	293 895	363
Zwiększenia, w tym:	4 481	406	122 479	39
Zakup	4 458	0	121 677	0
Transakcje pochodne zawarte w okresie	0	362	0	131
Przychód z instrumentów finansowych, ujęty w pozycji:	23	44	802	-92
Wynik z tytułu odsetek	0	2	2	-84
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	23	42	0	-8
Kapitał z aktualizacji wyceny	0	0	800	0
Zmniejszenia, w tym:	-265 845	-1 331	-169 693	294
Rozliczenie/wykup	0	-269	0	-294
Sprzedaż	-260 463	0	-159 695	0
Strata z instrumentów finansowych, ujęta w pozycji:	-5 383	-1 062	-9 998	588
Wynik z tytułu odsetek	-516	-88	-124	6
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	-4 867	-974	0	582
Kapitał z aktualizacji wyceny	0	0	-9 874	0
Stan na koniec okresu	20 285	2 741	246 681	696
Niezrealizowany wynik na instrumentach finansowych utrzymywanych w portfelu na koniec okresu, ujęty w sprawozdaniu z całkowitych dochodów	-4 776	-925	-7 411	334
Wynik z tytułu odsetek	68	0	1 663	0
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	-4 844	-925	0	334
Kapitał z aktualizacji wyceny	0	0	-9 074	0

Pozostałe noty (cd.)

Za okres od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016	Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	Pochodne instrumenty finansowe - aktywa	Inwestycyjne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży - papiery dłużne	Pochodne instrumenty finansowe - zobowiązania
Stan na początek okresu	91 907	9 859	319 970	7
Zwiększenia, w tym:	273 097	7 065	59 222	97
Zakup	272 077	0	32 870	0
Transakcje pochodne zawarte w okresie	0	641	0	93
Przychód z instrumentów finansowych, ujęty w pozycji:	1 020	2 122	26 352	-1
Wynik z tytułu odsetek	0	0	44	-1
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	1 020	2 122	0	0
Kapitał z aktualizacji wyceny	0	0	26 307	0
Reklasyfikacja	0	4 303	0	4
Zmniejszenia, w tym:	-72 560	-459	-30 900	-1
Rozliczenie/wykup	0	-312	0	-7
Sprzedaż	-56 073	0	-21 007	0
Strata z instrumentów finansowych, ujęta w pozycji:	-16 487	-116	-9 893	5
Wynik z tytułu odsetek	-203	0	-112	0
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	-16 284	-116	0	5
Kapitał z aktualizacji wyceny	0	0	-9 781	0
Reklasyfikacja	0	0	0	0
Zmiana w strukturze Grupy	0	-31	0	0
Stan na koniec okresu	292 443	16 465	348 292	102
Niezrealizowany wynik na instrumentach finansowych utrzymywanych w portfelu na koniec okresu, ujęty w sprawozdaniu z całkowitych dochodów, ujęty w pozycji:	-14 462	6 637	19 215	96
Wynik z tytułu odsetek	803	0	2 689	0
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej	-15 264	6 637	0	96
Kapitał z aktualizacji wyceny	0	0	16 526	0

32. Transakcje z podmiotami powiązаныmi

Podmioty powiązane z Bankiem jako Jednostką Dominującą to:

- Jednostki dominujące:
  - jednostka dominująca najwyższego szczebla – Banki Regionalne Raiffeisen (są stronami Umowy Konsorcjalnej RBI).
  - jednostka dominująca wobec Banku – Raiffeisen Bank International AG (RBI).

Pozostałe noty (cd.)

- Jednostki zależne wobec Jednostki Dominującej objęte konsolidacją:
  - Raiffeisen-Leasing Polska S.A., Raiffeisen Insurance Agency Sp. z o.o., Raiffeisen-Leasing Service Sp. z o.o., Raiffeisen-Leasing Real Estate Sp z o.o – do 31 marca 2016 roku
  - Raiffeisen Financial Services Polska Sp. z o.o., Raiffeisen Solutions Sp z o.o., , Raiffeisen Investment Polska Sp. z o.o., Raiffeisen Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.
- Jednostka zależna wobec Jednostki Dominującej nieobjęta konsolidacją - Leasing Poland Sp. z o.o.
- Członkowie kluczowego personelu Jednostki Dominującej oraz kluczowego personelu jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej,
- Pozostałe jednostki – pozostałe jednostki powiązane – podmioty kontrolowane przez jednostki dominujące i jednostki zależne, oraz podmioty wywierające znaczący wpływ na Raiffeisen Zentralbank Österreich AG,
- Spółka celowa ROOF Poland Leasing 2014 DAC (do 31 marca 2016 roku).

W ramach zwykłej działalności operacyjnej przeprowadzono pewną liczbę transakcji z członkami kluczowego personelu Jednostki Dominującej. Do członków kluczowego personelu Jednostki Dominującej zalicza się członków Zarządu i Rady Nadzorczej Jednostki Dominującej, których listę zaprezentowano w nocie 1 śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Transakcje z członkami kluczowego personelu Grupy mogą obejmować przede wszystkim kredyty, depozyty oraz transakcje w walutach obcych.

Transakcje z jednostką dominującą wobec Banku obejmowały transakcje mające na celu zapewnienie finansowania działalności Grupy (głównie depozyty międzybankowe, kredyty otrzymane oraz pożyczki podporządkowane) oraz domknięcie otwartych pozycji na operacjach instrumentami pochodnymi. W skonsolidowanym rachunku zysków i strat skutkowało to powstaniem kosztów odsetkowych, wyniku na instrumentach finansowych oraz ogólnych kosztów administracyjnych.

Pozostałe noty (cd.)

Pozycje ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej	Jednostki dominujące		Członkowie kluczowego personelu Grupy oraz jednostek dominujących		Pozostałe jednostki	
	30 czerwca 2017	31 grudnia 2016	30 czerwca 2017	31 grudnia 2016	30 czerwca 2017	31 grudnia 2016
Należności od banków	99 727	146 551	0	0	1 671	13 343
Pochodne instrumenty finansowe – aktywa	250 152	277 752	0	0	110	506
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	0	0	206	1 749	0	0
Inne aktywa	2	95	0	0	153	1 325
Zobowiązania wobec banków i pozostałych monetarnych instytucji finansowych	5 314 993	5 368 872	0	0	1 382 993	1 764 593
Pochodne instrumenty finansowe – pasywa	919 402	1 477 686	0	0	115	2 009
Zobowiązania wobec klientów	0	0	4 718	5 430	15 982	15 848
Zobowiązania podporządkowane	317 228	332 096	0	0	0	0
Pozostałe zobowiązania	20 265	26 383	0	0	48	580
Rezerwy na zobowiązania	2 352	2 407	7 734	8 400	0	1

Pozycje ze skonsolidowanego rachunku zysków i strat	Jednostki dominujące		Członkowie kluczowego personelu Grupy oraz jednostek dominujących		Pozostałe jednostki	
	od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017	od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016	od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016	Za okres od 1 stycznia 2017 do 30 czerwca 2017	Za okres od 1 stycznia 2016 do 30 czerwca 2016
Przychody z tytułu odsetek	86 665	82 400	13	21	98	2 592
Koszty z tytułu odsetek	-35 256	-60 486	-27	-25	-11 091	-13 850
Przychody z tytułu prowizji i opłat	583	500	3	4	1 867	1 610
Koszty z tytułu prowizji i opłat	-365	-422	-1	-5	-1 125	-76
Wynik na instrumentach finansowych wycenianych do wartości godziwej i z pozycji wymiany	589 822	-230 636	0	2	-253	0
Wynik na sprzedaży działalności zaniechanej	0	33 751	0	0	0	0
Ogólne koszty administracyjne	-19 910	-5 574	-5 720	-7 480	-852	-3 220
Pozostałe przychody operacyjne	189	0	0	0	1 094	3 942

Zobowiązania warunkowe	Jednostki dominujące		Członkowie kluczowego personelu Grupy oraz jednostek dominujących		Pozostałe jednostki	
	30 czerwca 2017	31 grudnia 2016	30 czerwca 2017	31 grudnia 2016	30 czerwca 2017	31 grudnia 2016
Gwarancje i akredytywy	121 222	109 315	0	0	36 098	38 293
Otrzymane gwarancje	127 030	77 483	0	0	15 524	13 422

Pozostałe noty (cd.)

Pozycje ze skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej	Członkowie kluczowego personelu Grupy oraz jednostek dominujących		
	Jednostki dominujące	Jednostki dominujące	Pozostałe jednostki
	30 czerwca 2016	30 czerwca 2016	30 czerwca 2016
Należności od banków	192 464	0	13 485
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	0	0	250 288
Pochodne instrumenty finansowe – aktywa	326 586	0	9 860
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	0	2 304	122 354
Inne aktywa	38	0	10 222
Zobowiązania wobec banków i pozostałych monetarnych instytucji finansowych	5 515 034	0	1 787 959
Pochodne instrumenty finansowe – pasywa	1 529 316	0	300
Zobowiązania wobec klientów	0	4 590	209 671
Zobowiązania podporządkowane	332 187	0	0
Pozostałe zobowiązania	10 928	0	768
Rezerwy na zobowiązania	2 043	4 209	0

Zobowiązania warunkowe	Członkowie kluczowego personelu Grupy oraz jednostek dominujących		
	Jednostki dominujące	Jednostki dominujące	Pozostałe jednostki
	30 czerwca 2016	30 czerwca 2016	30 czerwca 2016
Gwarancje i akredytywy	111 980	0	565 332
Udzielone zobowiązania finansowe	0	0	84 464
Otrzymane gwarancje	88 708	0	13 895

Pozostałe noty (cd.)

33. Sezonowość i cykliczność działań

W działalności Grupy nie występują istotne zjawiska podlegające wahaniom sezonowym lub mające charakter cykliczny.

34. Zdarzenia po dacie sprawozdawczej

Zawieszenie oferty publicznej akcji Banku

6 lipca 2017 roku Raiffeisen Bank International AG („RBI”) po konsultacji z Globalnymi Koordynatorami Oferty, podjął decyzję o zawieszeniu przeprowadzenia Oferty z powodu niezadowalającego poziomu zainteresowania Ofertą, który spełniałby warunki określone w zobowiązaniu RBI wobec Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącym notowania akcji Banku na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A.

1 sierpnia 2017 roku, w wyniku rozmów RBI z KNF w przedmiotowej sprawie, KNF opublikował komunikat dotyczący przeprowadzenia pierwszej oferty publicznej Banku, w którym poinformował, że oczekuje wprowadzenia przez RBI akcji Banku do obrotu na GPW z zapewnieniem ich faktycznej płynności na poziomie 15% lub wyższym w terminie nie później niż do dnia 15 maja 2018 roku. KNF oczekuje podjęcia przez RBI realnych działań mających na celu poprawę atrakcyjności oferty publicznej akcji Banku.

Zmiany w składzie Rady Nadzorczej Raiffeisen Bank Polska S.A.

21 lipca 2017 roku Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Banku powołało Panią Beatę Mońkę oraz Pana Krzysztofa A. Rozena do pełnienia funkcji członków Rady Nadzorczej Banku z dniem 1 sierpnia 2017 roku.

Zgodnie z otrzymanymi oświadczeniami Pani Beata Mońka i Pan Krzysztof A. Rozen spełniają kryteria niezależności członków komitetu audytu wskazane w Ustawie o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym z dnia 11 maja 2017 roku oraz spełniają wymogi wynikające z art. 22aa ustawy Prawo bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 roku, a w szczególności posiadają wiedzę, umiejętności i doświadczenie, odpowiednie do pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Banku oraz dają rękojmię należytego wykonywania tej funkcji.

Z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej Banku zrezygnował natomiast Pan Selcuk Sari.

Po dniu sprawozdawczym nie wystąpiły inne zdarzenia, mające istotny wpływ na prezentowane śródroczne skrócone sprawozdanie finansowe Raiffeisen Bank Polska S.A.

Zarządzanie ryzykiem

35. Charakter i zakres ryzyka związanego z instrumentami finansowymi

Grupa stosuje w swojej działalności aktywne podejście do zarządzania ryzykiem polegające na jego identyfikacji, pomiarze, monitorowaniu i ograniczaniu. Grupa kieruje się zasadą, że efektywny system zarządzania i kontroli ryzyka jest oparty na trzech, dopasowanych elementach:

- strukturze organizacyjnej – obejmującej podział zadań i kompetencji, w tym wyraźne wskazania funkcji realizowanych przez poszczególne jednostki organizacyjne w procesie zarządzania ryzykiem i kontroli ryzyka,
- metodach monitoringu, pomiaru i szacowania ryzyka – stanowiących warunek prawidłowej identyfikacji przez Grupę ponoszonego ryzyka,
- działaniach skoncentrowanych na wykorzystaniu nowoczesnych technik zabezpieczania i transferu ryzyka w celu dostosowania rodzaju i profilu ryzyka podejmowanego przez Grupę do apetytu na ryzyko wyrażonego w przyjętych planach strategicznych.

Podejście do zarządzania ryzykiem było spójne z tym, które zostało zaprezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za rok zakończony 31 grudnia 2016 roku.

Proces zarządzania kapitałem

Głównym celem procesu zarządzania kapitałem jest stabilne utrzymanie adekwatności kapitałowej Banku w długim okresie czasu poprzez zapewnienie właściwego procesu identyfikacji, pomiaru, monitorowania, ograniczania i raportowania ryzyka kapitałowego.

Normą nadzorczą w zakresie adekwatności kapitałowej jest łączny współczynnik kapitałowy zdefiniowany w art. 92 ust. 1 pkt c Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z 26 czerwca 2013 roku.

Ponadto Grupa jest zobowiązana do przestrzegania dodatkowych wymogów w zakresie funduszy własnych:

- na podstawie art. 138 ust. 1 pkt 2a ustawy Prawo bankowe:
  - 1) od października 2015 roku Grupa jest zobowiązana przez Komisję Nadzoru Finansowego do uwzględnienia dodatkowego wymogu kapitałowego w wysokości 2,08 p.p. na pokrycie ryzyka wynikającego z portfela walutowych kredytów hipotecznych; w październiku 2016 roku, w wyniku przeglądu procesu, Grupa otrzymała decyzję aktualizującą wysokość wymogu - dodatkowy wymóg kapitałowy wynosi obecnie 2,56 p.p.;

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

- na podstawie art. 19 w zw. z art. 84 ustawy o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym:
  - 2) od stycznia 2016 roku Grupa jest zobowiązana utrzymywać dodatkową kwotę kapitału z tytułu bufora zabezpieczającego w wysokości 1,25 p.p.;
- na podstawie art. 39 ust. 1 w zw. z art. 38 ust. 1 i 2 ustawy o nadzorze makroostrożnościowym nad systemem finansowym i zarządzaniu kryzysowym w systemie finansowym:
  - 3) Bank został zidentyfikowany przez Komisję Nadzoru Finansowego jako inna instytucja o znaczeniu systemowym i w związku z tym, od sierpnia 2016 roku na Grupę nałożony został bufor w wysokości 0,25 p.p.

W związku z tym, minimalny łączny współczynnik kapitałowy nie powinien być na poziomie niższym niż:

	Wymogi regulacyjne	Rekomendacje nadzorcze
Minimum dla łącznego współczynnika kapitałowego	8,00%	12,00%
Pokrycie ryzyka wynikającego z portfela walutowych kredytów hipotecznych	2,56%	2,56%
Bufor zabezpieczający	1,25%	1,25%
Bufor innej instytucji o znaczeniu systemowym	0,25%	0,25%
Łączny współczynnik kapitałowy (%)	12,06%	16,06%

Wartości wymogów kapitałowych i funduszy własnych ustalone na potrzeby wyliczania łącznego współczynnika kapitałowego prezentują się następująco:

	Metoda obliczania wymogu	30 czerwca 2017	31 grudnia 2016	30 czerwca 2016
Ryzyko kredytowe i kontrahenta	Standardowa	2 585 359	2 613 173	2 657 613
Ryzyko rynkowe	Standardowa	28 471	44 066	65 920
Ryzyko operacyjne	Standardowa	258 855	271 001	271 001
Łączna suma wymogów kapitałowych		2 872 685	2 928 240	2 994 534
Wartość funduszy własnych		6 328 775	6 111 419	5 924 366
Łączny współczynnik kapitałowy (%)		17,62	16,70	15,83

Podstawowym źródłem funduszy własnych na pokrycie wymogów kapitałowych jest kapitał podstawowy Tier I wspomagany przez zobowiązania podporządkowane (kapitał Tier II). Kapitał Tier I wyniósł na 30 czerwca 2017 roku 6 113 631 tys. zł (na 31 grudnia 2016 roku 5 875 197 tys. zł), a kapitał Tier II wyniósł 215 144 tys. zł (na 31 grudnia 2016 roku 248 840 tys. zł).

Na koniec I półrocza 2017 roku współczynnik kapitałowy Tier I osiągnął poziom 17,03%, natomiast łączny współczynnik kapitałowy (TCR) wyniósł 17,62%, co oznacza, że Grupa spełniała zarówno wymogi regulacyjne, jak i wymogi wynikające z rekomendacji nadzorczych. Wydarzeniem, które miało istotny wpływ

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

na zmianę wartości współczynników kapitałowych w II kwartale 2017 roku była zmiana w stosowaniu współczynnika konwersji (CCF). Na koniec marca 2017 roku Grupa w związku z otrzymaniem zalecenia poinpekcyjnego Komisji Nadzoru Finansowego zastąpił współczynnik konwersji (CCF) 0% współczynnikiem 20% oraz 50% zgodnie z Załącznikiem I pkt 4 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013. Z dniem 30 czerwca 2017 roku, w konsekwencji zrealizowanych przez Grupę działań adresujących zastrzeżenia Komisji Nadzoru Finansowego przedstawione w zaleceniu poinpekcyjnym Grupa dokonała ponownego przypisania współczynnika konwersji (CCF) 0% do ekspozycji pozabilansowych.

Wyższa waga ryzyka dla ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach

1 czerwca 2017 r. opublikowane zostało Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 25 maja 2017 r. w sprawie wyższej wagi ryzyka dla ekspozycji zabezpieczonych hipotekami na nieruchomościach. Zgodnie z rozporządzeniem ekspozycjom zabezpieczonym hipoteką na nieruchomości mieszkalnej, w przypadku których wysokość raty kapitałowej lub odsetkowej uzależniona jest od zmian kursu waluty lub walut innych niż waluty przychodów osiąganych przez dłużnika, przypisuje się wagę ryzyka równą 150%. Zaś ekspozycjom zabezpieczonym hipoteką na lokalach biurowych lub innych nieruchomościach komercyjnych, usytuowanych na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, przypisuje się wagę ryzyka równą 100%. Rozporządzenie to wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

36. Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe jest to zagrożenie poniesienia strat w wyniku niewywiązania się dłużnika z zobowiązań wobec Grupy.

Celem zarządzania ryzykiem kredytowym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Grupę działalności kredytowej poprzez zapewnienie najwyższej jakości ocen ryzyka kredytowego i efektywności podejmowania decyzji kredytowych, jak również skutecznego procesu monitorowania zaangażowania kredytowego wobec indywidualnego klienta i portfela kredytowego Grupy.

Ekspozycja na ryzyko kredytowe Grupy wynika głównie z prowadzonej działalności kredytowej oraz w mniejszym stopniu ze sprzedaży i operacji w ramach portfela handlowego, instrumentów pochodnych oraz udziału w transakcjach płatniczych i rozliczeniach papierów wartościowych na rachunek Grupy oraz na rachunek klientów Grupy.

W okresie objętym niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca istotne zmiany w zarządzaniu ryzykiem kredytowym.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

30 czerwca 2017		Aktywa finansowe prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej						
Maksymalna ekspozycja według klas, wraz z przypisanymi im typami instrumentów	Należności od banków	w Banku Centralnym	Przeznaczone do obrotu	Pochodne	Inwestycyjne papiery wartościowe	Kredyty i pożyczki	Pozostałe	Razem
Kasa i środki pieniężne	0	688 828	0	0	0	0	0	688 828
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	0	1 373 240	2 371 198	0	9 724 610	0	0	13 469 048
Środki w Banku Centralnym	0	1 373 240	0	0	0	0	0	1 373 240
Obligacje i bony skarbowe	0	0	971 555	0	9 724 610	0	0	10 696 165
Bony NBP	0	0	1 399 643	0	0	0	0	1 399 643
Ekspozycje wobec banków	200 246	0	365 593	270 461	149 053	0	0	985 353
Środki na rachunkach bieżących, depozyty zabezpieczające i lokaty w innych bankach	169 723	0	0	0	0	0	0	169 723
Kredyty i pożyczki udzielone bankom	30 523	0	0	0	0	0	0	30 523
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	270 461	0	0	0	270 461
Obligacje innych instytucji finansowych	0	0	361 163	0	149 053	0	0	510 216
Obligacje korporacyjne	0	0	100	0	0	0	0	100
Listy zastawne	0	0	4 330	0	0	0	0	4 330
Ekspozycje wobec klientów	0	0	36 398	152 205	308 391	33 485 732	0	33 982 726
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	0	0	0	0	0	18 597 715	0	18 597 715
Kredyty i pożyczki udzielone klientom mikro	0	0	0	0	0	2 501 283	0	2 501 283
Kredyty i pożyczki udzielone dużym przedsiębiorstwom	0	0	0	0	0	10 965 525	0	10 965 525
Kredyty i pożyczki udzielone małym i średnim przedsiębiorstwom	0	0	0	0	0	1 338 257	0	1 338 257
Kredyty i pożyczki udzielone podmiotom sektora publicznego	0	0	0	0	0	82 952	0	82 952
Udziały kapitałowe - inwestycyjne	0	0	0	0	61 709	0	0	61 709
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	152 205	0	0	0	152 205
Obligacje korporacyjne	0	0	36 398	0	246 682	0	0	283 080
Pozostałe aktywa finansowe	0	0	0	0	0	0	190 773	190 773
Razem	200 246	2 062 068	2 773 189	422 666	10 182 054	33 485 732	190 773	49 316 728

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

31 grudnia 2016									
Aktywa finansowe prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej									
Maksymalna ekspozycja według klas, wraz z przypisanymi im typami instrumentów	Należności od banków	Kasa i środki w Banku Centralnym	Przeznaczone do obrotu	Pochodne	Inwestycyjne papiery wartościowe	Kredyty i pożyczki	Pozostałe	Razem	
Kasa i środki pieniężne	0	667 808	0	0	0	0	0	0	667 808
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	0	1 064 061	7 765 694	317	7 608 519	0	0	0	16 438 591
Środki w Banku Centralnym	0	1 064 061	0	0	0	0	0	0	1 064 061
Obligacje i bony skarbowe	0	0	371 779	0	7 608 519	0	0	0	7 980 298
Bony NBP	0	0	7 393 915	0	0	0	0	0	7 393 915
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	317	0	0	0	0	317
Ekspozycje wobec banków	334 563	0	8 831	283 186	0	0	0	0	626 580
Środki na rachunkach bieżących, depozyty zabezpieczające i lokaty w innych bankach	292 234	0	0	0	0	0	0	0	292 234
Kredyty i pożyczki udzielone bankom	42 329	0	0	0	0	0	0	0	42 329
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	283 186	0	0	0	0	283 186
Obligacje korporacyjne	0	0	5 408	0	0	0	0	0	5 408
Listy zastawne	0	0	3 423	0	0	0	0	0	3 423
Ekspozycje wobec klientów	0	0	272 817	183 206	354 036	33 864 497	0	0	34 674 556
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	0	0	0	0	0	19 631 840	0	0	19 631 840
Kredyty i pożyczki udzielone klientom mikro	0	0	0	0	0	2 491 608	0	0	2 491 608
Kredyty i pożyczki udzielone dużym przedsiębiorstwom	0	0	0	0	0	10 342 216	0	0	10 342 216
Kredyty i pożyczki udzielone małym i średnim przedsiębiorstwom	0	0	0	0	0	1 311 710	0	0	1 311 710
Kredyty i pożyczki udzielone podmiotom sektora publicznego	0	0	0	0	0	87 123	0	0	87 123
Udziały kapitałowe - inwestycyjne	0	0	0	0	60 141	0	0	0	60 141
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	183 206	0	0	0	0	183 206
Obligacje korporacyjne	0	0	272 817	0	293 895	0	0	0	566 712
Pozostałe aktywa finansowe	0	0	0	0	0	0	180 732	0	180 732
Razem	334 563	1 731 869	8 047 342	466 709	7 962 555	33 864 497	180 732	0	52 588 267

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

30 czerwca 2016									
Maksymalna ekspozycja według klas, wraz z przypisanymi im typami instrumentów	Aktywa finansowe prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej								
	Należności od banków	w Banku Centralnym	Przeznaczone do obrotu	Pochodne	Inwestycyjne papiery wartościowe	Kredyty i pożyczki	Pozostałe	Razem	
Kasa i środki pieniężne	0	817 624	0	0	0	0	0	0	817 624
Ekspozycje wobec rządów i banków centralnych	0	562 140	8 591 119	4	7 140 831	0	0	0	16 294 094
Środki w Banku Centralnym	0	562 140	0	0	0	0	0	0	562 140
Obligacje i bony skarbowe	0	0	591 119	0	7 140 831	0	0	0	7 731 950
Bony NBP	0	0	8 000 000	0	0	0	0	0	8 000 000
Ekspozycje wobec banków	333 536	0	14 635	357 204	0	0	0	0	705 375
Środki na rachunkach bieżących, depozyty zabezpieczające i lokaty w innych bankach	271 886	0	0	0	0	0	0	0	271 886
Kredyty i pożyczki udzielone bankom	61 649	0	0	0	0	0	0	0	61 649
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	357 204	0	0	0	0	357 204
Obligacje korporacyjne	0	0	8 123	0	0	0	0	0	8 123
Listy zastawne	0	0	6 512	0	0	0	0	0	6 512
Ekspozycje wobec klientów	0	0	277 808	232 777	407 060	34 308 462	0	0	35 226 107
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	0	0	0	0	0	19 683 125	0	0	19 683 125
Kredyty i pożyczki udzielone klientom mikro	0	0	0	0	0	2 468 030	0	0	2 468 030
Kredyty i pożyczki udzielone dużym przedsiębiorstwom	0	0	0	0	0	10 811 132	0	0	10 811 132
Kredyty i pożyczki udzielone małym i średnim przedsiębiorstwom	0	0	0	0	0	1 328 684	0	0	1 328 684
Kredyty i pożyczki udzielone podmiotom sektora publicznego	0	0	0	0	0	17 491	0	0	17 491
Udziały kapitałowe - inwestycyjne	0	0	0	0	58 769	0	0	0	58 769
Pochodne instrumenty finansowe	0	0	0	232 777	0	0	0	0	232 777
Obligacje korporacyjne	0	0	277 808	0	348 291	0	0	0	626 099
Pozostałe aktywa finansowe	0	0	0	0	0	0	159 128	0	159 128
Razem	333 536	1 379 764	8 883 562	589 985	7 547 891	34 308 462	159 128	0	53 202 328

Maksymalne narażenie na ryzyko kredytowe dla instrumentów pozabilansowych wyniosło:	30 czerwca 2017	31 grudnia 2016	30 czerwca 2016
	Gwarancje	2 032 977	1 928 262
Zobowiązania do udzielenia kredytu	6 495 476	7 129 960	7 778 774
Razem	8 528 453	9 058 222	10 011 425

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Okresowej analizie pod kątem utraty wartości (indywidualnie bądź grupowo) podlegają ekspozycje kredytowe wobec banków i klientów oraz pozostałe aktywa finansowe prezentowane w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej. Na potrzeby ujawnień są klasyfikowane do jednej z trzech kategorii: należności nieprzeterminowanych bez rozpoznanej utraty wartości, należności przeterminowanych bez rozpoznanej utraty wartości oraz należności z rozpoznąną utratą wartości. Podział tych aktywów według ich wartości brutto, z podziałem na poszczególne sektory klientów, prezentuje poniższa tabela:

30 czerwca 2017	Wartość ekspozycji			Wartość zabezpieczeń pomniejszających maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe
	Analizowanych indywidualnie	Analizowanych grupowo	Razem	
Należności nieprzeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	196 680	32 410 446	32 607 126	15 451 481
Bank Centralny i inne banki	0	1 573 575	1 573 575	25 253
Klienci indywidualni	5 907	16 862 543	16 868 450	9 157 104
Klienci mikro	0	1 966 334	1 966 334	1 122 716
Duże przedsiębiorstwa	0	10 610 527	10 610 527	4 526 174
Małe i średnie przedsiębiorstwa	0	1 313 937	1 313 937	620 234
Sektor publiczny	0	83 530	83 530	0
Pozostałe aktywa finansowe	190 773	0	190 773	0
Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	0	1 632 665	1 632 665	826 588
Klienci indywidualni	0	1 385 822	1 385 822	645 007
Klienci mikro	0	171 186	171 186	116 350
Duże przedsiębiorstwa	0	60 869	60 869	56 915
Małe i średnie przedsiębiorstwa	0	14 788	14 788	8 316
Należności z rozpoznąną utratą wartości	943 335	1 763 019	2 706 354	1 054 650
Klienci indywidualni	24 821	1 030 792	1 055 613	348 964
Klienci mikro	31 368	732 227	763 595	348 474
Duże przedsiębiorstwa	817 918	0	817 918	343 583
Małe i średnie przedsiębiorstwa	60 250	0	60 250	13 629
Pozostałe aktywa finansowe	8 978	0	8 978	0
Razem aktywa finansowe brutto	1 140 015	35 806 130	36 946 145	17 332 719
Odpis z tytułu utraty wartości należności od Banku Centralnego i innych banków	0	89	89	0
Odpis z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	530 153	1 156 934	1 687 087	0
Odpis z tytułu utraty wartości pozostałych aktywów finansowych	8 978	0	8 978	0
Razem aktywa finansowe netto	600 884	34 649 107	35 249 991	17 332 719

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

31 grudnia 2016	Wartość ekspozycji			Wartość zabezpieczeń pomniejszających maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe
	Analizowanych indywidualnie	Analizowanych grupowo	Razem	
Należności nieprzeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	189 990	32 273 900	32 463 890	15 489 393
Bank Centralny i inne banki	0	1 395 205	1 395 205	31 041
Klienci indywidualni	9 258	17 655 503	17 664 761	9 305 900
Klienci mikro	0	1 961 456	1 961 456	1 151 691
Duże przedsiębiorstwa	0	9 883 698	9 883 698	4 404 196
Małe i średnie przedsiębiorstwa	0	1 290 466	1 290 466	596 565
Sektor publiczny	0	87 572	87 572	0
Pozostałe aktywa finansowe	180 732	0	180 732	0
Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	8 991	1 874 702	1 883 693	917 341
Bank Centralny i inne banki	0	17	17	0
Klienci indywidualni	1 259	1 621 170	1 622 429	732 899
Klienci mikro	0	151 865	151 865	102 397
Duże przedsiębiorstwa	7 732	88 995	96 727	71 180
Małe i średnie przedsiębiorstwa	0	12 655	12 655	10 865
Należności z rozpoznaną utratą wartości	1 104 135	1 723 002	2 827 137	1 144 455
Bank Centralny i inne banki	3 502	0	3 502	0
Klienci indywidualni	28 940	1 006 850	1 035 790	355 566
Klienci mikro	31 030	716 152	747 182	363 311
Duże przedsiębiorstwa	971 942	0	971 942	412 993
Małe i średnie przedsiębiorstwa	55 254	0	55 254	12 585
Pozostałe aktywa finansowe	13 467	0	13 467	0
Razem aktywa finansowe brutto	1 303 116	35 871 604	37 174 720	17 551 189
Odpis z tytułu utraty wartości należności od Banku Centralnego i innych banków	60	40	100	0
Odpis z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	621 072	1 096 228	1 717 300	0
Odpis z tytułu utraty wartości pozostałych aktywów finansowych	13 467	0	13 467	0
Razem aktywa finansowe netto	668 517	34 775 336	35 443 853	17 551 189

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

30 czerwca 2016	Wartość ekspozycji			Wartość zabezpieczeń pomniejszających maksymalną ekspozycję na ryzyko kredytowe
	Analizowanych indywidualnie	Analizowanych grupowo	Razem	
Należności nieprzeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	169 671	32 321 078	32 490 749	15 058 915
Bank Centralny i inne banki	0	895 746	895 746	0
Klienci indywidualni	8 473	17 702 318	17 710 791	9 261 081
Klienci mikro	2 070	1 920 339	1 922 409	1 134 777
Duże przedsiębiorstwa	0	10 471 822	10 471 822	4 083 170
Małe i średnie przedsiębiorstwa	0	1 313 280	1 313 280	579 887
Sektor publiczny	0	17 573	17 573	0
Pozostałe aktywa finansowe	159 128	0	159 128	0
Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	3 661	1 928 150	1 931 811	972 644
Bank Centralny i inne banki	0	19	19	0
Klienci indywidualni	1 934	1 638 655	1 640 589	757 155
Klienci mikro	1 727	176 828	178 555	120 244
Duże przedsiębiorstwa	0	101 155	101 155	87 326
Małe i średnie przedsiębiorstwa	0	11 493	11 493	7 919
Należności z rozpoznaną utratą wartości	1 199 359	1 614 683	2 814 042	962 537
Klienci indywidualni	41 479	940 877	982 356	340 912
Klienci mikro	46 808	673 806	720 614	342 672
Duże przedsiębiorstwa	1 047 000	0	1 047 000	271 162
Małe i średnie przedsiębiorstwa	53 811	0	53 811	7 791
Pozostałe aktywa finansowe	10 261	0	10 261	0
Razem aktywa finansowe brutto	1 372 691	35 863 911	37 236 602	16 994 096
Odpis z tytułu utraty wartości należności od Banku Centralnego i innych banków	0	89	89	0
Odpis z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	833 391	1 029 595	1 862 986	0
Odpis z tytułu utraty wartości pozostałych aktywów finansowych	10 261	0	10 261	0
Razem aktywa finansowe netto	529 039	34 834 227	35 363 266	16 994 096

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Analizę wiekową aktywów przeterminowanych bez rozpoznanej utraty wartości prezentuje poniższe zestawienie:

30 czerwca 2017	Okres przeterminowania					Razem
	Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	Poniżej 30 dni	Powyżej 30 dni poniżej 90 dni	Powyżej 90 dni poniżej 180 dni	Powyżej 180 dni poniżej 1 roku	
Kredyty i pożyczki brutto – przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	1 174 202	420 898	6 603	2 647	28 315	1 632 665
Klienci indywidualni	1 036 977	344 095	933	804	3 013	1 385 822
Klienci mikro	96 260	74 014	561	166	185	171 186
Duże przedsiębiorstwa	33 732	1 318	3 523	139	22 157	60 869
Małe i średnie przedsiębiorstwa	7 233	1 471	1 586	1 538	2 960	14 788
Razem	1 174 202	420 898	6 603	2 647	28 315	1 632 665

31 grudnia 2016	Okres przeterminowania					Razem
	Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	Poniżej 30 dni	Powyżej 30 dni poniżej 90 dni	Powyżej 90 dni poniżej 180 dni	Powyżej 180 dni poniżej 1 roku	
Kredyty i pożyczki brutto – przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	1 383 144	427 037	3 501	3 223	66 788	1 883 693
Bank Centralny i inne banki	0	0	0	0	17	17
Klienci indywidualni	1 268 951	346 757	235	1 270	5 216	1 622 429
Klienci mikro	93 753	57 851	23	54	184	151 865
Duże przedsiębiorstwa	15 638	21 564	139	1 850	57 536	96 727
Małe i średnie przedsiębiorstwa	4 802	865	3 104	49	3 835	12 655
Razem	1 383 144	427 037	3 501	3 223	66 788	1 883 693

30 czerwca 2016	Okres przeterminowania					Razem
	Należności przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	Poniżej 30 dni	Powyżej 30 dni poniżej 90 dni	Powyżej 90 dni poniżej 180 dni	Powyżej 180 dni poniżej 1 roku	
Kredyty i pożyczki brutto – przeterminowane bez rozpoznanej utraty wartości	1 426 890	427 790	2 324	33 574	41 233	1 931 811
Bank Centralny i inne banki	0	0	4	0	15	19
Klienci indywidualni	1 304 736	329 784	256	1 249	4 564	1 640 589
Klienci mikro	97 346	79 505	1 468	44	192	178 555
Duże przedsiębiorstwa	19 158	18 215	45	30 499	33 238	101 155
Małe i średnie przedsiębiorstwa	5 650	286	551	1 782	3 224	11 493
Razem	1 426 890	427 790	2 324	33 574	41 233	1 931 811

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Praktyki „forbearance”

W pierwszym półroczu 2017 nie miały miejsca istotne zmiany w zakresie oznaczania oraz prezentacji ekspozycji jako forborne .

Wartość ekspozycji "forborne"				
30 czerwca 2017	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Wartość zabezpieczeń otrzymanych
Ekspozycje bez rozpoznanej utraty wartości	614 205	16 172	598 033	460 813
Nieprzeterminowane	374 264	6 122	368 142	293 212
Klienci indywidualni	171 250	911	170 339	97 420
Klienci mikro	65 018	481	64 537	62 198
Duże przedsiębiorstwa	133 117	4 399	128 718	128 807
Małe i średnie przedsiębiorstwa	4 879	331	4 548	4 787
Przeterminowane	239 941	10 050	229 891	167 601
Klienci indywidualni	161 848	6 115	155 733	92 927
Klienci mikro	51 517	2 098	49 419	48 017
Duże przedsiębiorstwa	23 148	1 600	21 548	23 214
Małe i średnie przedsiębiorstwa	3 428	237	3 191	3 443
Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	841 015	433 801	407 214	413 640
Analizowane grupowo	348 773	175 517	173 256	179 283
Klienci indywidualni	175 720	97 902	77 818	77 330
Klienci mikro	173 053	77 615	95 438	101 953
Analizowane indywidualnie	492 242	258 284	233 958	234 357
Klienci indywidualni	13 038	7 284	5 754	5 754
Klienci mikro	15 821	10 234	5 587	5 587
Duże przedsiębiorstwa	451 783	231 764	220 019	220 406
Małe i średnie przedsiębiorstwa	11 600	9 002	2 598	2 610
Razem	1 455 220	449 973	1 005 247	874 453

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Wartość ekspozycji "forborne"				
31 grudnia 2016	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Wartość zabezpieczeń otrzymanych
Ekspozycje bez rozpoznanej utraty wartości	809 570	18 596	790 974	587 725
Nieprzeterminowane	513 232	6 499	506 733	386 679
Klienci indywidualni	265 713	1 317	264 396	145 678
Klienci mikro	112 146	633	111 513	106 080
Duże przedsiębiorstwa	132 398	4 370	128 028	132 342
Małe i średnie przedsiębiorstwa	2 975	179	2 796	2 579
Przeterminowane	296 338	12 097	284 241	201 046
Klienci indywidualni	182 560	5 683	176 877	94 202
Klienci mikro	55 802	2 408	53 394	49 023
Duże przedsiębiorstwa	53 708	3 711	49 997	53 708
Małe i średnie przedsiębiorstwa	4 268	295	3 973	4 113
Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	932 106	512 060	420 046	422 208
Analizowane grupowo	341 804	166 114	175 690	180 500
Klienci indywidualni	172 711	96 030	76 681	74 374
Klienci mikro	169 093	70 084	99 009	106 126
Analizowane indywidualnie	590 302	345 946	244 356	241 708
Klienci indywidualni	21 764	9 763	12 001	10 055
Klienci mikro	15 336	10 011	5 325	4 701
Duże przedsiębiorstwa	543 763	319 577	224 186	224 108
Małe i średnie przedsiębiorstwa	9 439	6 595	2 844	2 844
Razem	1 741 676	530 656	1 211 020	1 009 933

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Wartość ekspozycji "forborne"				
30 czerwca 2016	Wartość brutto	Odpis	Wartość netto	Wartość zabezpieczeń otrzymanych
Ekspozycje bez rozpoznanej utraty wartości	848 942	19 390	829 552	557 145
Nieprzeternowane	533 336	6 937	526 399	344 219
Klienci indywidualni	258 468	1 273	257 196	133 612
Klienci mikro	122 671	685	121 986	113 880
Duże przedsiębiorstwa	149 024	4 800	144 223	94 914
Małe i średnie przedsiębiorstwa	3 173	179	2 993	1 813
Przeternowane	315 606	12 453	303 153	212 926
Klienci indywidualni	184 631	4 875	179 756	95 991
Klienci mikro	64 379	3 009	61 370	50 421
Duże przedsiębiorstwa	62 994	4 321	58 673	62 994
Małe i średnie przedsiębiorstwa	3 602	247	3 355	3 520
Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	898 732	546 005	352 727	348 200
Analizowane grupowo	307 532	150 797	156 736	162 314
Klienci indywidualni	156 486	86 863	69 623	68 985
Klienci mikro	151 046	63 934	87 113	93 329
Analizowane indywidualnie	591 200	395 208	195 992	185 886
Klienci indywidualni	34 215	17 541	16 674	16 674
Klienci mikro	26 370	14 643	11 728	11 728
Duże przedsiębiorstwa	520 883	355 576	165 307	155 202
Małe i średnie przedsiębiorstwa	9 731	7 448	2 283	2 282
Razem	1 747 674	565 395	1 182 279	905 345

Wartość brutto ekspozycji "forborne"	Okres przeterminowania						Razem
	Nieprzeternowane	Poniżej 30 dni	Powyżej 30 dni poniżej 90 dni	Powyżej 90 dni poniżej 180 dni	Powyżej 180 dni poniżej 1 roku	Powyżej 1 roku	
Stan na 30 czerwca 2017							
Ekspozycje bez rozpoznanej utraty wartości	374 263	126 183	98 384	1 121	651	13 603	614 205
Klienci indywidualni	171 249	90 670	71 178	0	0	0	333 097
Klienci mikro	65 018	24 311	27 206	0	0	0	116 535
Duże przedsiębiorstwa	133 117	11 201	0	186	1	11 761	156 266
Małe i średnie przedsiębiorstwa	4 879	1	0	935	650	1 842	8 307
Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	200 658	11 794	25 096	24 719	49 597	529 151	841 015
Klienci indywidualni	6 255	9 196	16 136	16 266	19 693	121 212	188 758
Klienci mikro	1 677	1 807	8 960	6 954	13 359	156 117	188 874
Duże przedsiębiorstwa	191 197	0	0	1 491	16 545	242 549	451 782
Małe i średnie przedsiębiorstwa	1 529	791	0	8	0	9 273	11 601
Razem	574 921	137 977	123 480	25 840	50 248	542 754	1 455 220

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Wartość brutto ekspozycji "forborne"	Okres przeterminowania						Razem
	Nieprzetermi- nowane	Poniżej 30 dni	Powyżej 30 dni poniżej 90 dni	Powyżej 90 dni poniżej 180 dni	Powyżej 180 dni poniżej 1 roku	Powyżej 1 roku	
Stan na 31 grudnia 2016							
Ekspozycje bez rozpoznanej utrąty wartości	513 233	150 682	100 036	1 989	0	43 630	809 570
Klienci indywidualni	265 713	120 312	62 221	0	0	27	448 273
Klienci mikro	112 146	30 105	25 697	0	0	0	167 948
Duże przedsiębiorstwa	132 399	265	12 118	0	0	41 325	186 107
Małe i średnie przedsiębiorstwa	2 975	0	0	1 989	0	2 278	7 242
Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	315 321	10 899	35 643	37 347	29 368	503 528	932 106
Klienci indywidualni	8 290	8 481	24 157	27 717	11 753	114 076	194 474
Klienci mikro	6 084	2 418	11 486	9 630	17 335	137 476	184 429
Duże przedsiębiorstwa	300 335	0	0	0	0	243 429	543 764
Małe i średnie przedsiębiorstwa	612	0	0	0	280	8 547	9 439
Razem	828 554	161 581	135 679	39 336	29 368	547 158	1 741 676

Wartość brutto ekspozycji "forborne"	Okres przeterminowania						Razem
	Nieprzetermi- nowane	Poniżej 30 dni	Powyżej 30 dni poniżej 90 dni	Powyżej 90 dni poniżej 180 dni	Powyżej 180 dni poniżej 1 roku	Powyżej 1 roku	
Stan na 30 czerwca 2016							
Ekspozycje bez rozpoznanej utrąty wartości	533 336	149 178	114 488	0	28 792	23 148	848 942
Klienci indywidualni	258 468	120 113	64 490	0	0	28	443 099
Klienci mikro	122 671	27 704	36 675	0	0	0	187 050
Duże przedsiębiorstwa	149 024	0	13 138	0	28 710	21 145	212 018
Małe i średnie przedsiębiorstwa	3 173	1 361	185	0	81	1 974	6 775
Ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	246 915	23 300	33 356	35 076	59 015	501 071	898 732
Klienci indywidualni	15 192	18 947	21 207	19 705	12 829	102 821	190 701
Klienci mikro	8 293	4 353	11 808	15 370	11 163	126 429	177 417
Duże przedsiębiorstwa	222 976	0	308	0	34 769	262 830	520 883
Małe i średnie przedsiębiorstwa	454	0	33	0	253	8 992	9 731
Razem	780 251	172 478	147 844	35 076	87 806	524 218	1 747 674

Limity koncentracji

W celu kontroli ryzyka portfela kredytowego w zakresie oczekiwanych i nieoczekiwanych strat (kapitału i poziomu odpisów z tytułu utraty wartości), Grupa określa limity koncentracji ryzyka kredytowego dla potrzeb kontroli wewnętrznej i zarządza ekspozycją na ryzyko w ramach tych limitów poprzez regularny system monitorowania. W okresie objętym niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupa nie przekroczyła żadnego z określonych limitów koncentracji.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Portfel kredytów detalicznych zabezpieczonych hipotecznie denominowanych w walutach obcych

Portfel kredytów hipotecznych denominowanych w CHF stanowi istotny element zarządzania ryzykiem kredytowym w Banku z uwagi na swoją wartość i udział w portfelu kredytowym Banku. Udział kredytów denominowanych w CHF stanowił na koniec pierwszego półrocza 2017 roku 32,31 % wszystkich kredytów Banku, z czego 30,54 % przypadało na klientów indywidualnych oraz 1,27 % stanowiły kredyty wobec mikroprzedsiębiorstw.

Poniższe zestawienie przedstawia wartość portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie w podziale na waluty i podportfele według stanu na 30 czerwca 2017 i 2016 roku oraz 31 grudnia 2016 roku.

Kredyty klientów indywidualnych i mikroprzedsiębiorstw zabezpieczone hipotecznie w podziale na waluty	30 czerwca 2017		31 grudnia 2016		30 czerwca 2016	
	Wartość ekspozycji bilansowej brutto	Udział w portfelu hipotecznym	Wartość ekspozycji bilansowej brutto	Udział w portfelu hipotecznym	Wartość ekspozycji bilansowej brutto	Udział w portfelu hipotecznym
Klienci indywidualni						
PLN	2 067 164	12,0%	1 954 915	10,6%	1 873 108	10,0%
EUR	3 362 325	19,5%	3 657 369	19,8%	3 782 086	20,2%
CHF	10 538 343	61,0%	11 538 547	62,4%	11 707 804	62,6%
USD	5 968	0,0%	5 673	0,0%	5 604	0,0%
Razem	15 973 799	92,5%	17 156 504	92,8%	17 368 602	92,9%
Mikroprzedsiębiorstwa						
PLN	854 205	4,9%	832 755	4,5%	802 337	4,3%
EUR	74 796	0,4%	84 461	0,5%	90 488	0,5%
CHF	359 772	2,1%	407 544	2,2%	433 039	2,3%
Razem	1 288 773	7,5%	1 324 760	7,2%	1 325 865	7,1%
Razem						
PLN	2 921 369	16,9%	2 787 670	15,1%	2 675 446	14,3%
EUR	3 437 121	19,9%	3 741 830	20,2%	3 872 574	20,7%
CHF	10 898 115	63,1%	11 946 091	64,6%	12 140 844	64,9%
USD	5 968	0,0%	5 673	0,0%	5 604	0,0%
Razem	17 262 573	100,0%	18 481 264	100,0%	18 694 467	100,0%

Tabela prezentuje wyłącznie kredyty detaliczne (klienci indywidualni i mikroprzedsiębiorstwa) oraz produkty hipoteczne (kredyty powstałe z restrukturyzacji lub konsolidacji m.in. kredytów hipotecznych nie zostały zaprezentowane w powyższym zestawieniu).

Na 30 czerwca 2017 roku poziom odpisów na portfelu kredytów hipotecznych w CHF udzielonych klientom indywidualnym 121 865 tys. zł i spadł o 9 882 tys. zł w stosunku do końca 2016 roku.

Średni poziom LTV ważony wartością ekspozycji na portfelu kredytów zabezpieczonych hipotecznie denominowanych w walutach obcych na 30 czerwca 2017 wynosił 116,6 % (na 31 grudnia 2016 126,1%).

Tabela poniżej przedstawia jakość portfela kredytów zabezpieczonych hipotecznie w podziale na waluty i podportfele, wyrażoną w liczbie dni opóźnienia (DPD) według stanu na 30 czerwca 2017 roku.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

Kredyty klientów indywidualnych i mikroprzedsiębiorstw zabezpieczone hipotecznie brutto w podziale na dni przeterminowania (tys.PLN)	Bez przeterminowania	Przedziały przeterminowania (DPD)			
		< 1 - 90 >	< 91 - 180 >	pow. 180	Razem
Klienci indywidualni					
PLN	1 432 397	95 269	4 896	534 602	2 067 164
EUR	3 221 058	125 713	8 776	6 779	3 362 325
CHF	9 514 474	870 392	47 317	106 161	10 538 343
USD	5 968	0	0	0	5 968
Razem	14 173 896	1 091 373	60 988	647 542	15 973 799
Mikroprzedsiębiorstwa					
PLN	565 495	31 180	3 841	253 689	854 205
EUR	70 258	4 236	0	302	74 796
CHF	314 991	38 274	3 281	3 227	359 772
Razem	950 744	73 690	7 122	257 217	1 288 773
Razem					
PLN	1 997 893	126 449	8 737	788 290	2 921 369
EUR	3 291 316	129 948	8 776	7 081	3 437 121
CHF	9 829 464	908 666	50 597	109 388	10 898 115
USD	5 968	0	0	0	5 968
Razem	15 124 640	1 165 063	68 110	904 759	17 262 573

Propozycje rozwiązań systemowych związanych z ryzykiem walutowym portfeli denominowanych w CHF, przedstawiane przez różne organy państwowe i nadzorcze, mogą mieć negatywny wpływ na wyniki finansowe i kapitały własne Banku. Analiza wpływu tych propozycji na śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy nie jest możliwa na moment zatwierdzenia niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego ze względu na duże różnice w założeniach projektów przedłożonych do procedowania przez Sejm oraz opracowywanych przez organy nadzorcze.

Ekspozycje z segmentu Odnawialnych Źródeł Energii

W wyniku zmieniającego się otoczenia prawnego i zmian legislacyjnych, w tym w szczególności:

- zmiany przepisów regulujących rynek Odnawialnych Źródeł Energii (OZE),
  - nowelizacji przepisów dotyczących instalacji OZE tj. Ustawa o Inwestycjach w Zakresie Elektrowni Wiatrowych (tzw. ustawa odległościowa) z 20 maja 2016 r.,
- zaszły zmiany, które mają bezpośredni wpływ na działalność rynku OZE, w tym rynek Energetyki Wiatrowej. Niekorzystne oddziaływanie na rynek OZE ma również czasowa nadpodaż Zielonych Certyfikatów i jej konsekwencje.

Zgodnie z Polityką Grupy, Grupa nie finansuje nowych przedsięwzięć z segmentu odnawianej Energetyki Wiatrowej, a istniejące zaangażowanie Banku podlega ciągłemu monitoringowi i przeglądom kredytowym w cyklach kwartalnych, w tym ścisłej kontroli przepływów środków. Wszystkie ekspozycje z segmentu Energetyki Wiatrowej znajdują się w okresie spłaty i są finansowane w formule finansowania specjalnego. Ekspozycja Grupy na segment Energetyki Wiatrowej z kwartału na kwartał ulega zmniejszeniu. Powyższa strategia będzie kontynuowana.

Do kalkulacji odpisów na portfel Energii Odnawialnej, Grupa dokonuje oszacowań scenariuszowych z uwzględnieniem oczekiwanych ścieżek cenowych zielonych certyfikatów w przyszłości. Grupa bierze pod uwagę scenariusze z przypisanymi odpowiednimi wagami prawdopodobieństwa i kalkuluje zarówno

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

scenariusze, w których cena rynkowa nie ulegnie znaczącemu zwiększeniu ponad obecne wartości rynkowe zielonych certyfikatów oraz scenariusze w których cena rynkowa, zgodnie z ocenami ekspertów, ulegnie zwiększeniu w przyszłości, tj. w okresie finansowania.

37. Ryzyko utraty płynności

Podstawowym celem systemu zarządzania ryzykiem płynności jest takie kształtowanie struktury bilansu Grupy, które umożliwia realizację określonych w planie finansowym celów dochodowych przy jednoczesnym utrzymaniu ciągłej zdolności terminowego wywiązywania się Grupy ze zobowiązań oraz zachowaniu nałożonych limitów ryzyka płynności, zarówno wewnętrznych jak i zewnętrznych (regulacyjnych).

W okresie objętym niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca istotne zmiany w zarządzaniu ryzykiem płynności.

Analizę przyszłych płatności z tytułu zobowiązań finansowych w postaci niezdyktowanych przepływów środków pieniężnych prezentuje poniższe zestawienie:

30 czerwca 2017		Przepływy pieniężne kontraktowe					
Rodzaj zobowiązania	Wartość nominalna	Wartość księgowa	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Razem
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	898 475	1 041 232	112 366	221 400	375 870	24 836	734 472
Wpływy	17 406 565	-	9 426 851	3 623 080	4 780 239	21 280	17 851 450
Wyptywy	18 305 040	-	9 539 217	3 844 480	5 156 109	46 116	18 585 922
Zobowiązania finansowe	42 100 008	42 141 851	33 059 776	5 943 925	3 368 878	275 665	42 648 244
<i>Zobowiązania wobec banków i pozostałych monetarnych instytucji finansowych</i>	7 011 224	7 016 675	906 854	3 124 966	3 284 884	0	7 316 704
<i>w tym kredyty otrzymane</i>	6 481 677	6 486 274	392 812	3 123 443	3 268 131	0	6 784 386
<i>Zobowiązania wobec klientów</i>	33 711 620	33 745 904	31 701 638	2 136 114	39 856	295	33 877 903
<i>Zobowiązania podporządkowane</i>	316 950	317 228	3 275	112 916	37 317	232 140	385 648
<i>Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych</i>	500 000	501 830	0	507 775	0	0	507 775
<i>Pozostałe zobowiązania finansowe</i>	560 214	560 214	448 009	62 154	6 821	43 230	560 214
Udzielone zobowiązania gwarancyjne	2 032 977	-	0	2 032 977	0	0	2 032 977
Udzielone zobowiązania finansowe	6 495 476	-	0	3 258 622	3 236 854	0	6 495 476

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

31 grudnia 2016		Przepływy pieniężne kontraktowe					Razem
Rodzaj zobowiązania	Wartość nominalna	Wartość księgowa	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	1 422 184	1 546 166	266 970	147 255	590 338	7 899	1 012 462
Wpływy	25 708 321	-	13 554 018	3 091 540	9 413 096	375 199	26 433 853
Wyptywy	27 130 505	-	13 820 988	3 238 795	10 003 434	383 098	27 446 315
Zobowiązania finansowe	45 026 974	45 040 801	34 995 784	5 164 379	5 575 265	283 597	46 019 025
Zobowiązania wobec banków i pozostałych monetarnych instytucji finansowych	7 426 757	7 433 406	304 025	2 293 250	5 344 063	0	7 941 338
w tym kredyty otrzymane	7 094 115	7 099 171	0	2 254 237	5 331 004	0	7 585 241
Zobowiązania wobec klientów	36 324 355	36 329 411	34 297 908	2 345 517	63 505	340	36 707 270
Zobowiązania podporządkowane	331 804	332 096	3 373	10 120	146 119	251 197	410 809
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	500 000	501 830	7 775	507 775	0	0	515 550
Pozostałe zobowiązania finansowe	444 058	444 058	382 703	7 717	21 578	32 060	444 058
Udzielone zobowiązania gwarancyjne	1 928 262	-	0	1 928 262	0	0	1 928 262
Udzielone zobowiązania finansowe	7 129 960	-	0	3 396 756	3 733 204	0	7 129 960

30 czerwca 2016		Przepływy pieniężne kontraktowe					Razem
Rodzaj zobowiązania	Wartość nominalna	Wartość bilansowa	poniżej 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	od 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	
Zobowiązania z tytułu pochodnych instrumentów finansowych	1 433 433	1 571 142	340 291	131 730	1 093 377	10 965	1 576 362
Wpływy	24 864 777	-	16 528 693	2 079 353	6 403 170	12 302	25 023 518
Wyptywy	26 298 210	-	16 868 984	2 211 083	7 496 547	23 266	26 599 880
Zobowiązania finansowe	45 618 149	45 704 943	34 079 083	5 287 200	6 318 595	520 361	46 205 239
Zobowiązania wobec banków i pozostałych monetarnych instytucji finansowych	7 955 563	7 963 171	1 234 972	987 742	5 554 752	237 011	8 014 476
w tym kredyty otrzymane	7 341 830	7 346 587	764 335	964 818	5 541 669	237 011	7 507 833
Zobowiązania wobec klientów	36 444 922	36 522 027	32 488 643	4 276 794	97 301	782	36 863 520
Zobowiązania podporządkowane	331 896	332 187	3 476	10 428	150 792	253 978	418 674
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	500 000	501 790	7 600	7 600	507 600	0	522 800
Pozostałe zobowiązania finansowe	385 768	385 768	344 393	4 636	8 150	28 591	385 769
Udzielone zobowiązania gwarancyjne	2 232 651	-	0	2 232 651	0	0	2 232 651
Udzielone zobowiązania finansowe	7 778 774	-	0	3 386 860	4 391 914	0	7 778 774

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

38. Pozostałe ryzyka rynkowe

38.1. Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe wynika z otwartych pozycji w produktach procentowych, walutowych i kapitałowych, które narażone są na zmiany wartości na rynku. Grupa stosuje dla potrzeb konstrukcji limitów ryzyka metody symulacyjne, metody oparte na wartości punktu bazowego oraz metody oparte na wartości pozycji netto.

Proces zarządzania ryzykiem rynkowym podlega ciągłej ocenie oraz ewolucji w celu dostosowania go do zmieniających się warunków rynkowych.

Na proces zarządzania składają się:

- identyfikacja czynników ryzyka,
- pomiar ryzyka,
- monitorowanie ryzyka,
- raportowanie ryzyka.

38.2. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe to ryzyko zmiany wartości poszczególnych instrumentów finansowych spowodowanych fluktuacjami kursów walutowych. Z uwagi na prowadzoną działalność Grupa narażona jest na wpływ wahań kursowych na swoją sytuację finansową i przepływy pieniężne.

Podstawowym celem zarządzania ryzykiem walutowym jest ustalenie obszarów ryzyka walutowego i podejmowanie działań mających na celu ograniczenie ryzyka walutowego do akceptowanych przez Grupę rozmiarów.

W okresie objętym niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca istotne zmiany w sposobie zarządzania ryzykiem walutowym.

Wysokość ponoszonego przez Jednostkę Dominującą ryzyka walutowego, mierzonego metodą VaR prezentuje poniższa tabela:

Wartość zagrożona	30 czerwca 2017					
	Min.	Max.	Średnia	Stan na 30 czerwca 2017	Stan na 31 grudnia 2016	Stan na 30 czerwca 2016
ryzyko walutowe	9	183	66	54	84	98

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

38.3. Ryzyko zmiany stopy procentowej dla przepływów pieniężnych i wartości godziwej

Ryzyko stopy procentowej jest spowodowane tym, że możliwe zmiany stóp procentowych na rynku mogą mieć wpływ na przyszłe przepływy pieniężne lub też na wartość godziwą posiadanych przez Grupę instrumentów finansowych.

Identyfikacja obszarów, w których Grupa jest narażona na ryzyko stopy procentowej oraz kształtowanie struktury bilansu w sposób pozwalający na maksymalizację wyniku odsetkowego są głównymi celami zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Polityka Grupy w zakresie zarządzania ryzykiem stopy procentowej zakłada istnienie w Grupie systemu wewnętrznych cen transferowych, w ramach którego jednostki biznesowe nie podejmujące na własny rachunek ryzyka stopy procentowej przekazują je do jednostek odpowiedzialnych zarządzaniem tym ryzykiem.

W okresie objętym niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca istotne zmiany w sposobie zarządzania ryzykiem stopy procentowej.

Poniższa tabela prezentuje poziom narażenia Jednostki Dominującej na ryzyko stopy procentowej, w podziale na księgę bankową i handlową, mierzonego jako wartość zmiany wartości godziwej przy wzroście rynkowych stóp procentowych o 1 punkt procentowy. Wartości w poszczególnych przedziałach prezentowane są jako wartości bezwzględne w celu przedstawienia ogólnego poziomu narażenia na ryzyko stopy procentowej, niezależnie od kierunku zajmowanej pozycji.

	30 czerwca 2017			31 grudnia 2016			30 czerwca 2016			Stan na 30 czerwca		
	Min.	Max.	Średnia	Min.	Max.	Średnia	Min.	Max.	Średnia			
Księga bankowa												
<1Y	0	209	81	47	26	374	97	34	27	762	216	166
1 – 3Y	0	78	20	32	1	232	102	56	1	258	73	167
>3Y	21	51	39	21	17	30	24	27	17	62	38	24
Księga handlowa												
<1Y	0	53	32	41	0	31	10	2	0	31	11	4
1 – 3Y	0	32	9	18	0	65	13	7	0	65	16	7
>3Y	0	185	32	27	0	81	28	16	0	81	30	37

Następna tabela prezentuje poziom narażenia Jednostki Dominującej na ryzyko stopy procentowej, w podziale na księgę bankową i handlową, mierzonego za pomocą wartości zagrożonej, zgodnie z zdefiniowanymi w systemie limitów parametrami modeli.

Zarządzanie ryzykiem (cd.)

30 czerwca 2017						
	Min.	Max.	Średnia	Stan na 30 czerwca 2017	Stan na 31 grudnia 2016	Stan na 30 czerwca 2016
Księga bankowa	5 067	13 426	8 879	12 123	6 238	6 622
Księga handlowa	226	1 404	686	747	474	843

38.4. Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne definiowane jest jako możliwość straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, ludzi i systemów technicznych, lub ze zdarzeń zewnętrznych. Definicja obejmuje ryzyko prawne, ale nie obejmuje ryzyka strategicznego oraz ryzyka utraty reputacji.

Dla celów kalkulacji wymogu kapitałowego z tytułu ryzyka operacyjnego Grupa stosuje tzw. Metodę Standardową (ang. Standardised Approach) określającą zarówno metodę wyliczania wymogu kapitałowego, jak również wymagania w zakresie procesów zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Celem zarządzania ryzykiem operacyjnym jest zwiększenie bezpieczeństwa prowadzonej przez Grupę działalności operacyjnej poprzez wdrożenie efektywnych mechanizmów identyfikacji, oceny i kwantyfikacji, ograniczania oraz monitorowania i raportowania ryzyka operacyjnego.

W okresie objętym niniejszym śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym nie miały miejsca istotne zmiany w sposobie zarządzania ryzykiem operacyjnym.